četrtek, 21. januar 2021

P9_TA(2021)0025

Strategija EU za enakost spolov

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. januarja 2021 o strategiji EU za enakost spolov (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter členov 6, 8, 10, 83, 153 in 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju členov 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

— ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja, zlasti cilja 5 ter njegovih podciljev in kazalnikov,

— ob upoštevanju Konvencije OZN z dne 18. decembra 1979 o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,

— ob upoštevanju direktiv o različnih vidikih enakega obravnavanja žensk in moških, sprejetih od leta 1975 (Direktiva 79/7/EGS [1], Direktiva 86/613/EGS [2], Direktiva 92/85/EGS [3], Direktiva 2004/113/ES [4], Direktiva 2006/54/ES [5], Direktiva 2010/18/EU [6] in Direktiva 2010/41/EU [7]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU [8] (direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja),

— ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. marca 2012 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih (direktiva o zastopanosti žensk v upravnih odborih) (COM(2012)0614),

— ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija),

— ob upoštevanju predloga sklepa Sveta z dne 4. marca 2016 o sklenitvi, s strani Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (COM(2016)0109),

— ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 6. marca 2019 z naslovom Poročilo o enakosti žensk in moških za leto 2019 (SWD(2019)0101),

---

(1) Direktiva Sveta 79/7/EGS z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (UL L 6, 10.1.1979, str. 24).

(2) Direktiva Sveta 86/613/EGS z dne 11. decembra 1986 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, vključno s kmetijstvom, ali pa so samozaposleni, ter o varstvu samozaposlenih žensk med nosečnostjo in materinstvom (UL L 359, 19.12.1986, str. 56).

(3) Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (UL L 348, 28.11.1992, str. 1).

(4) Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (UL L 373, 21.12.2004, str. 37).

(5) Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (UL L 204, 26.7.2006, str. 23).

(6) Direktiva Sveta 2010/18/EU z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES (UL L 68, 18.3.2010, str. 13).

(7) Direktiva 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in o razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS (UL L 180, 15.7.2010, str. 1).

(8) UL L 188, 12.7.2019, str. 79.

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2020 o prednostnih nalogah EU za 64. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk ([9]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk ([10]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o nazadovanju na področju pravic žensk in enakosti spolov v EU ([11]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji in drugih ukrepih za boj proti nasilju na podlagi spola ([12]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o enakosti spolov v medijskem sektorju v EU ([13]),

— ob upoštevanju indeksa enakosti spolov za leto 2019 Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE), objavljenega 15. oktobra 2019,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2019 o enakosti spolov in davčnih politikah v EU ([14]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2018 o enakosti spolov v trgovinskih sporazumih EU ([15]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o krepitvi ekonomskega položaja žensk v zasebnem in javnem sektorju v EU ([16]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma ([17]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2017 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji v obdobju 2014–2015 ([18]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2017 o spodbujanju enakosti spolov pri raziskavah o duševnem zdravju in kliničnih raziskavah ([19]),

— ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela (ILO) o enakem nagrajevanju št. 100 iz leta 1951 ter konvencije ILO o nasilju in nadlegovanju št. 190 iz leta 2019,

— ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 7. marca 2014 o krepitvi načela enakega plačila za ženske in moške s preglednostjo ([20]),

— ob upoštevanju strateških prizadevanj Komisije za enakost spolov v obdobju 2016–2019,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. novembra 2017 z naslovom Akcijski načrt EU za obdobje 2017–2019: Spoprijemanje z razliko v plačah med spoloma (COM(2017)0678),

— ob upoštevanju poročila Komisije za leto 2019 o enakosti žensk in moških v EU,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 13. junija 2019 o odpravljanju razlike v plačah med spoloma: ključne politike in ukrepi,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola ([21]),

---

([9]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0039.
([10]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0025.
([11]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0111.
([12]) Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0080.
([13]) UL C 390, 18.11.2019, str. 19.
([14]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0014.
([15]) UL C 162, 10.5.2019, str. 9.
([16]) UL C 346, 27.9.2018, str. 6.
([17]) UL C 331, 18.9.2018, str. 60.
([18]) UL C 263, 25.7.2018, str. 49.
([19]) UL C 252, 18.7.2018, str. 99.
([20]) UL L 69, 8.3.2014, str. 112
([21]) UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

četrtek, 21. januar 2021

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. novembra 2017 o boju proti neenakostim kot vzvodu za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti ([22]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. februarja 2014 o spolnem izkoriščanju in prostituciji ter njunem vplivu na enakost spolov ([23]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o zunanjih dejavnikih, ki ovirajo podjetništvo med ženskami v Evropi ([24]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. aprila 2017 o ženskah in njihovi vlogi na podeželju ([25]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2018 o storitvah oskrbe v EU za večjo enakost spolov ([26]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ([27]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2018 o ženskah, enakosti spolov in podnebni pravičnosti ([28]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2016 o enakosti spolov in krepitvi vloge žensk v digitalni dobi ([29]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2015 o strategiji EU za enakost žensk in moških po letu 2015 ([30]),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2019 o gospodarstvih EU z zagotovljeno enakostjo spolov: nadaljnji ukrepi,

— ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načel 1, 2, 3, 6, 9, 11, 12 in 15,

— ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov II in skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenja deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020 (SWD(2015)0182),

— ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter rezultatov poznejših konferenc o pregledu,

— ob upoštevanju mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD), njenega akcijskega programa in rezultatov poznejših konferenc o pregledu,

— ob upoštevanju Pariškega sporazuma iz leta 2016 v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCC) ter okrepljenega delovnega programa iz Lime o enakosti spolov in akcijskega načrta za enakost spolov iz decembra 2019,

— ob upoštevanju raziskave Agencije za temeljne pravice (FRA) z naslovom „Violence against women: an EU-wide survey“ (Nasilje nad ženskami: vseevropska raziskava), objavljene leta 2014,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),

— ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 7. maja 2020 z naslovom Demografski izzivi v EU glede na gospodarske in razvojne neenakosti,

---

([22]) UL C 356, 4.10.2018, str. 89.
([23]) UL C 285, 29.8.2017, str. 78.
([24]) UL C 11, 12.1.2018, str. 35.
([25]) UL C 298, 23.8.2018, str. 14.
([26]) UL C 363, 28.10.2020, str. 80.
([27]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0054.
([28]) UL C 458, 19.12.2018, str. 34.
([29]) UL C 66, 21.2.2018, str. 44.
([30]) UL C 407, 4.11.2016, str. 2.

— ob upoštevanju evropske listine za enakost med ženskami in moškimi v lokalnem življenju,

— ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0234/2020),

A. ker je pravica do enakega obravnavanja opredeljujoča temeljna pravica, priznana v pogodbah o Evropski uniji in Listini o temeljnih pravicah, in je bistvenega pomena za njegov nadaljnji razvoj;

B. ker so države članice v indeksu enakosti spolov EU za leto 2019 dosegle povprečno 67,4 od 100 točk, ta rezultat pa se je od leta 2005 izboljšal le za 5,4 točke;

C. ker škodljive strukture in stereotipi po svetu ohranjajo neenakost in ker bo odprava teh struktur in stereotipov izboljšala enakost spolov; ker ne le, da spodbujanje enakosti spolov in vlaganje v ženske in dekleta koristita družbi kot celoti, temveč sta tudi cilj sama po sebi; ker je treba preučiti prisotnost in temeljne vzroke za pojav tako imenovanega učinka slabega tesnjenja; ker je za spoštovanje demokratičnih vrednot, temeljnih pravic in zlasti pravic žensk potrebno močno gibanje za pravice žensk in ker ogrožanje pravic žensk hkrati tudi ogroža demokracijo;

D. ker diskriminacijo na podlagi spola pogosto spremlja diskriminacija na podlagi identitet, na primer spola, rase, barve kože, narodnostnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega prepričanja, pripadnosti nacionalni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti, spolne identitete in izraza ter razreda in/ali statusa migranta, zaradi česar pride do dvoplastne ali večplastne diskriminacije; ker je horizontalni presečni vidik bistvenega pomena za vsako politiko enakosti spolov, da bi prepoznali in obravnavali te številne grožnje diskriminacije; ker politike EU doslej niso uporabljale presečnega pristopa in so se osredotočale predvsem na individualno razsežnost diskriminacije, ki ne obravnava njene institucionalne, strukturne in zgodovinske razsežnosti; ker uporaba presečne analize ne omogoča le razumevanja strukturnih ovir, temveč tudi zagotavlja dokaze za oblikovanje referenčnih meril in usmeritev k strateškim in učinkovitim politikam proti sistemski diskriminaciji, izključenosti in razlikam med spoloma, in ker morajo ta prizadevanja obravnavati vse oblike diskriminacije, da bi dosegli enakost spolov za vse ženske;

E. ker je EU sprejela pomembno zakonodajo in je napredek pri doseganju enakosti spolov zanjo ključnega pomena; ker so se kljub temu ta prizadevanja v zadnjih letih upočasnila, razširila pa so se gibanja, ki nasprotujejo politikam enakosti spolov in pravicam žensk ter poskušajo kot normo ponovno vzpostaviti tradicionalne vloge spolov, dvomijo v sedanje stanje in zavirajo nadaljnji napredek; ker ta gibanja, ki nasprotujejo politikam enakosti spolov, raznolikosti družine, istospolnim zakonskim zvezam, spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam ter vključevanju načela enakosti spolov, poskušajo vplivati na oblikovanje nacionalnih in evropskih politik, da bi, kar je zaskrbljujoče, odpravili že uveljavljene temeljne pravice, in ker grožnje pravicam žensk vedno pomenijo tudi grožnje demokraciji ter socialnemu in gospodarskemu napredku;

F. ker so pravice do zdravja, zlasti pravice do spolnega in reproduktivnega zdravja, temeljne pravice žensk, bi jih bilo treba okrepiti, nikakor pa ne oslabiti ali jih odpraviti;

G. ker se v nekaterih državah članicah stanje očitno slabša, tudi na področju ekonomskega opolnomočenja žensk, in obstaja tveganje, da bi enakost spolov zdrsnila navzdol po seznamu prednostnih nalog držav članic;

H. ker je vsaka tretja ženska v EU, stara 15 let ali več, doživela neko obliko fizičnega in/ali spolnega nasilja ([31]), vsaka druga je doživela spolno nadlegovanje, vsaka deseta pa je bila izpostavljena spletnemu nadlegovanju;

([31]) Raziskava agencije FRA iz leta 2014, ki je najcelovitejša na ravni EU na tem področju, temelji pa na podatkih iz 28 držav članic.

I. ker je nasilje nad ženskami vseh oblik (fizično, spolno, psihološko, ekonomsko ali spletno nasilje) kršitev človekovih pravic in ena največjih ovir za doseganje enakosti spolov; ker je življenje brez nasilja pogoj za enakost; ker je nasilje na podlagi spola na področju zdravja, kot sta na primer porodniško in ginekološko nasilje, oblika nasilja, ki je bila izpostavljena šele v zadnjih letih, in ker je nasilje nad starejšimi ženskami še vedno v veliki meri premalo priznano; ker kampanje dezinformiranja za spodkopavanje enakosti spolov tudi onemogočajo napredek v zvezi z vprašanjem odprave nasilja nad ženskami, kot je bilo videti v povezavi z Istanbulsko konvencijo, kar vodi k javnemu nasprotovanju in škodljivim političnim odločitvam v nekaterih državah članicah;

J. ker je trgovina z ljudmi ena najbolj očitnih kršitev temeljnih pravic in človekovega dostojanstva; ker ženske in dekleta predstavljajo 80 % registriranih žrtev trgovine z ljudmi in 95 % registriranih žrtev trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja; ker je trgovina z ljudmi veja organiziranega kriminala, ki se širi, oblika suženjstva in kršitev človekovih pravic, njene žrtve pa so predvsem ženske in otroci, zlasti za namene spolnega izkoriščanja; ker trg prostitucije spodbuja trgovino z ženskami in otroki, zaradi njega pa je nasilje nad njimi še hujše; ker morajo države članice socialne in ekonomske politike oblikovati tako, da bodo ranljivim ženskam in dekletom pomagale opustiti prostitucijo, vključno z uvedbo posebnih socialnih in ekonomskih politik, oblikovanih za ta namen;

K. ker imata revščina in socialna izključenost strukturne vzroke, ki jih je treba odpraviti in obrniti, zlasti s politikami zaposlovanja, stanovanj, mobilnosti in dostopa do javnih storitev; ker je prostitucija, trgovina z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, za spolno izkoriščanje oblika suženjstva in nezdružljiva s človekovim dostojanstvom, zlasti v državah, kjer je spolna industrija legalizirana; ker je zaradi povečanja organiziranega kriminala in njegove donosnosti trgovina z ljudmi po vsem svetu vse pogostejša; ker trg prostitucije spodbuja trgovino z ženskami in otroci ter povečuje nasilje nad njimi, zlasti v državah, kjer je spolna industrija legalizirana;

L. ker je po podatkih Organizacije združenih narodov skoraj 35 % žensk po svetu doživelo psihološko ali spolno nadlegovanje na delovnem mestu ali nadlegovanje z resnimi posledicami za osebne in poklicne težnje, kar škodi samospoštovanju žensk in njihovemu pogajalskemu položaju za pravičnejše plačilo; ker sta pošteno plačilo in ekonomska neodvisnost bistveni pogoj, da lahko ženske izstopijo iz odnosa, v katerem vladajo zlorabe in nasilje;

M. ker je mogoče enakost med moškimi in ženskami doseči le z zagotavljanjem enakosti pred zakonom ter enakih možnosti pri dostopu do izobraževanja, usposabljanja in zaposlitve;

N. ker tradicionalne spolne vloge in stereotipi še vedno vplivajo na razdelitev dela doma, v izobraževanju, na delovnem mestu in v družbi; ker neplačano oskrbo in gospodinjska dela pretežno zagotavljajo in opravijo ženske, kar vpliva na zaposlitev in poklicno napredovanje ter prispeva k plačilni vrzeli in razlikam pokojninah med spoloma; ker so ukrepi za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, kot je direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, pomembni prvi koraki, ki jih morajo države članice v prvi vrsti ustrezno prenesti ter v celoti in pravočasno izvajati, dopolnjevati pa jih morajo tudi dodatni ukrepi, da bi v neplačano oskrbo vključili več moških, pri čemer je treba poudariti, da je to enako pomembno kot poklicno delo in dolžnosti oskrbe, in spodbudili model, po katerem sta zaslužek in skrb za družino v enaki meri porazdeljena med moške in ženske; ker tradicionalne strukture, neplačana oskrba in odvračilni dejavniki v nacionalnih davčnih politikah prispevajo k spodbujanju žensk, da postanejo ali ostanejo prejemnik drugega dohodka v gospodinjstvu, kar ima negativne posledice za ženske in njihovo ekonomsko neodvisnost, pa tudi za družbo kot celoto;

O. ker po ocenah 80 % celotne oskrbe v EU zagotovijo neformalni oskrbovalci, ki so večinoma ženske (75 %), kar pomeni, da razlike med ženskami in moškimi pri oskrbi močno vplivajo na razlike v pokojninah med spoloma; ker več kot 50 % oskrbovalcev, mlajših od 65 let, oskrbo združuje z zaposlitvijo, zaradi tega pa je oteženo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; ker so lahko oskrbovalci pogosto zaposleni na slabo plačanih delovnih mestih, ki zahtevajo nizko usposobljenost in jih je mogoče prilagajati urniku oskrbe, poleg tega pa so lahko prisiljeni skrajšati

delovni čas ali plačano delo popolnoma opustiti; ker si 7 % do 21 % neformalnih oskrbovalcev skrajša delovni čas, 3 % do 18 % pa se jih umakne s trga dela; ker se zagotavljanje kakovostne oskrbe v EU med zasebnim in javnim sektorjem, mestnimi in podeželskimi območji ter posameznimi starostnimi skupinami, zelo razlikuje, tako znotraj držav članic kot med njimi; ker so podatki o zagotavljanju oskrbe v EU precej razdrobljeni in ni celostnega pristopa k obravnavanju demografskih izzivov, s katerimi se sooča EU, kar ima javnofinančne posledice;

P. ker se različne države članice srečujejo s pomanjkljivostmi pri usklajevanju sistemov otroškega varstva s potrebami staršev, vključno s starši samohranilci (predvsem materami samohranilkami), in ker so še vedno prisotne težave pri usklajevanju družinskega, zasebnega in poklicnega življenja, zlasti za ženske; ker ženske, starejše od 45 let, pogosto veljajo za podzaposlene in so zaposlene pod veliko slabšimi pogoji kot moški, zlasti kadar se vrnejo na delo po porodniškem ali starševskem dopustu ali so prisiljene uskladiti delo z oskrbo vzdrževanih oseb;

Q. ker bi bilo treba za spodbujanje usklajenega poklicnega in zasebnega življenja zagotoviti dobro premišljen sistem dopusta za oskrbo ter visokokakovostne, lahko dostopne in cenovno ugodne ustanove za oskrbo, izdatke za te ustanove pa bi bilo treba šteti kot del naložb v infrastrukturo; ker so te storitve predpogoj za udeležbo žensk na trgu dela ter njihovo zasedanje vodilnih položajev v znanosti in raziskavah;

R. ker je zaščita materinstva pravica, ki jo je treba v celoti zagotoviti, in ker bi moralo biti podaljšanje porodniškega dopusta s polnimi pravicami in 100-odstotnim plačilom realnost;

S. ker pravica do enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti, tudi če je zagotovljena z zakonom, ni vedno zagotovljena; ker so kolektivna pogajanja pomembno sredstvo za odpravljanje in premagovanje neenakosti med moškimi in ženskami na trgu dela; ker je razlika med urnimi postavkami žensk in moških v EU 16 %, čeprav se med državami članicami zelo razlikuje; ker se razlika v plačilu med spoloma poveča na 40 %, če se upoštevajo stopnje zaposlenosti in splošna udeležba na trgu dela; ker je med posledicami razlike v plačilu med spoloma 37-odstotna razlika med spoloma v pokojninskih prihodkih; ker, kar zadeva udeležbo na trgu dela, v EU s krajšim delovnim časom dela 8 % moških v primerjavi z 31 % žensk, kar kaže na zakoreninjene neenakosti, pri katerih je treba odpraviti vzroke;

T. ker kljub porastu udeležbe žensk na trgu dela še vedno obstajajo razlike med spoloma, zaradi katerih se lahko ženske znajdejo v ranljivem ali negotovem položaju; ker razlike v zaposlenosti med spoloma v EU znašajo 11,6 % ([32]); ker so ženske manj zastopane v dobro plačanih sektorjih in na vodilnih položajih ter pogosteje zasedajo delovna mesta, za katera imajo previsoko izobrazbo, pri čemer je v najnižji plačni skupini v EU vsaka peta ženska, medtem ko je pri moških v tej skupini vsak deseti; ker sta posledici razlike med plačami moških in žensk tudi 37-odstotna ([33]) razlika med spoloma v pokojninskih prihodkih, kar bo trajalo še desetletja, in neenaka stopnja ekonomske neodvisnosti med ženskami in moškimi; ker so za odpravo vseh teh razlik med spoloma potrebna velika prizadevanja;

U. ker premajhna zastopanost žensk na trgu dela pomeni tudi neenako sodelovanje pri odločanju ali plače, kar ženske omejuje pri možnostih spreminjanja gospodarskih, političnih, družbenih in kulturnih struktur; ker so vertikalna in horizontalna segregacija v poklicih ter diskriminatorne prakse pri zaposlovanju in napredovanju eden od glavnih vzrokov za razlike v plačilu med spoloma; ker so se kvote po spolu, sistemi zadrge in naknadne sankcije v primerih neskladnosti ali nedelovanja postopkov izkazali kot učinkoviti ukrepi za zagotavljanje enakosti in boj proti neenakim razmerjem moči;

([32]) Sporočilo Komisije z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152).

([33]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0025).

V. ker obstaja ekonomski argument za polno udeležbo žensk v gospodarstvu, saj razlika v zaposlenosti med spoloma Evropo stane 370 milijard EUR letno ([34]);

W. ker je dostop do izčrpnih in starosti primernih informacij, spolne vzgoje ter do spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva in pravic, vključno z načrtovanjem družine, kontracepcijskimi metodami ter varnim in zakonitim splavom, ključen za doseganje enakosti spolov in odpravo nasilja na podlagi spola; ker so kršitve spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk, vključno z odrekanjem varnega in zakonitega opravljanja splava, oblika nasilja nad ženskami; ker so celovita spolna vzgoja ter samostojnost in sposobnost deklet in žensk, da svobodno in neodvisno odločajo o svojem telesu in življenju, predpogoj za njihovo ekonomsko neodvisnost ter s tem za enakost spolov in odpravo nasilja na podlagi spola;

X. ker so ženske v ospredju boja proti pandemiji COVID-19 in ker sedanja kriza nesorazmerno vpliva na ženske, dekleta in enakost spolov; ker ti učinki segajo od zaskrbljujočega povečanja nasilja in nadlegovanja na podlagi spola, neplačane in neenake oskrbe ter gospodinjskih obveznosti prek omejenega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic do velikega gospodarskega vpliva in vpliva na ženske, zlasti zdravstvene delavke, oskrbovalke in delavke v drugih sektorjih, kjer prevladujejo ženske, in prekarnih sektorjih; ker so potrebni posebni ukrepi, da bi se to uravnotežilo; ker bi bilo treba programe za oživitev gospodarstva ali sredstva za prehod dodeliti ob upoštevanju uravnotežene zastopanosti spolov; ker so se varčevalni ukrepi v preteklosti izkazali kot škodljivi za ženske, pravice žensk in enakost spolov;

Y. ker je spoštovanje temeljnih svoboščin in človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov, predpogoj za ustvarjanje in razširjanje raznolikih kulturnih in izobraževalnih izrazov, saj vsi kulturni in ustvarjalni sektorji pomembno vplivajo na naša prepričanja, vrednote in dojemanje vprašanj spola;

Z. ker se ženske in dekleta soočajo s številnimi ovirami na področju športa in niso le izpostavljene nasilju, temveč se soočajo tudi z diskriminacijo pri plačilu, vrednosti nagrad in delovnih pogojih ter so ponavadi slabo zastopane v upravnih odborih športnih organizacij in medijev;

AA. ker ženske predstavljajo le 34,4 % samozaposlenih v EU in 30 % zagonskih podjetnikov;

AB. ker revščina in socialna izključenost v Evropi nesorazmerno prizadeneta ženske, zlasti matere samohranilke, invalidke, starejše ženske, ženske s podeželskih in oddaljenih območij ter migrantke in pripadnice narodnostnih manjšin; ker 15 % gospodinjstev z otroki v EU predstavljajo enostarševska gospodinjstva; ker v povprečju 85 % teh gospodinjstev vodijo matere samohranilke, 47 % enostarševskih gospodinjstev pa je leta 2017 grozila revščina ali socialna izključenost; ker je brezdomstvo med ženskami vse večja težava; ker je protidiskriminacijska direktiva, ki bi s horizontalnim pristopom določala večjo zaščito še vedno blokirana v Svetu;

AC. ker je enakost spolov in vključenost žensk v postopke odločanja pogoj za trajnostni razvoj in učinkovito obvladovanje podnebnih izzivov, da bi zagotovili pošten in pravičen prehod, pri katerem ne bo nihče prezrt, ker podnebna kriza povečuje neenakosti med spoloma in otežuje doseganje pravičnosti na podlagi spola; ker ženske drugače doživljajo vpliv podnebnih sprememb, saj so bolj ranljive, izpostavljene večjemu tveganju in večjim obremenitvam iz različnih razlogov, ki segajo od neenakega dostopa do virov, izobrazbe, možnosti za delo in zemljiških pravic do družbenih in kulturnih norm, stereotipov ter različnih presečnih izkušenj; ker morajo vsi podnebni ukrepi vključevati vidik spola in presečni vidik; ker je treba za ublažitev učinkov podnebnih sprememb na ženske okrepiti njihove pravice in ker je treba ustvariti priložnosti, ki bodo ženskam omogočile pomembnejšo vlogo v razpravah in odločitvah o podnebnih spremembah, v katerih bodo sodelovale kot vodje, strokovnjakinje in spodbujevalke sprememb;

([34]) https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year

AD. ker se ženske na podeželskih območjih soočajo s številnimi izzivi, vključno z nižjim življenjskim standardom, bolj omejenimi zaposlitvenimi možnostmi, relativno izoliranostjo od trgov, omejenim dostopom do infrastrukture, vključno s podeželsko infrastrukturo, javnimi storitvami in zdravstvenim varstvom, dostopom do izobraževanja (vključno s spolno vzgojo) in informacij o možnostih izobraževanja, ter so premalo zastopane na forumih odločanja; ker lahko opravljajo nevidno delo na kmetijah, ker ne obstaja formalni status pomagajočega zakonca, zaradi česar pride do težav pri priznavanju njihovega dela v nacionalnih sistemih;

AE. ker v Evropski uniji živi 46 milijonov invalidnih žensk in deklet; ker je to skoraj 60 % celotnega prebivalstva invalidov; ker je večina primerov invalidnosti pogojena s starostjo;

AF. ker več kot polovica delovno sposobnih invalidk ni ekonomsko aktivna; ker je v vseh državah članicah stopnja hudega materialnega pomanjkanja pri invalidkah višja kot pri neinvalidnih ženskah;

AG. ker indeks enakosti spolov za leto 2019 razkriva trajne neenakosti med moškimi in ženskami v digitalnem sektorju in poudarja, da je treba upoštevati vidik spola v vseh politikah, ki obravnavajo digitalno preobrazbo, in njihovo oceno učinka na enakost spolov; ker je odpravljanje digitalnega razkoraka med spoloma z boljšim dostopom do tehnologije in interneta za dekleta in ženske bistvenega pomena; ker so ženske neizkoriščeni vir na novih področjih, kot so digitalni sektor, sektor umetne inteligence in IKT, kjer predstavljajo samo 16 % od skoraj 8 milijonov ljudi, ki delajo v sektorju IKT v Evropi; ker je delež moških, ki delajo v digitalnem sektorju, trikrat večji od deleža žensk; ker je spodbujanje zaposlovanja več žensk v digitalnem sektorju in drugih sektorjih prihodnosti ključnega pomena za boj proti razlikam v plačah in pokojninah med spoloma ter za zagotavljanje njihove ekonomske neodvisnosti, pa tudi za ustvarjanje novih priložnosti za zaposlitev, tudi za skupine, ki so običajno izključene s trga dela; ker je pri tem bistveno spodbujati udeležbo žensk v digitalnem podjetništvu ter izobraževanju in zaposlovanju na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter IKT; ker bi lahko z boljšim vključevanjem žensk v trg digitalnih delovnih mest BDP evropskega gospodarstva povečali za 16 milijard EUR; ker se neenakosti in diskriminacija med spoloma ponavljajo na podlagi zasnove, vhodnih podatkov in uporabe sistemov umetne inteligence; ker lahko nepopolni nabori podatkov in neustrezna pristranskost izkrivijo sklepanje sistema umetne inteligence in ogrozijo enakost spolov v družbi;

AH. ker je zbiranje podatkov, razčlenjenih po spolu, bistveno za prepoznavanje neenakosti in oblikovanje ciljno usmerjenih politik ter je izjemno pomembno za pristop, osredotočen na spol, pri vseh zadevnih vprašanjih, kot so med drugim nasilje na podlagi spola, invalidnost, rak ter redke ali kronične bolezni, vpliv podnebnih sprememb, digitalna znanja in spretnosti ter naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika; ker na različnih področjih politik EU in držav članic še vedno ni podatkov, ki upoštevajo vidik spola;

AI. ker so ženske v novicah in informativnih medijih podpovprečno zastopane, ker se z neenakim prikazovanjem žensk in moških v medijih ohranjajo stereotipi, ki vplivajo na podobo žensk in moških;

AJ. ker so za doseganje enakosti spolov na vseh področjih politike EU pomembni vključevanje vidika spola, priprava proračunov ob upoštevanju vidika spola in opravljanje ocen učinka na enakost spolov; ker je enakost spolov v politikah EU obravnavana z različnimi skladi in instrumenti in ker je omogočanje optimalne sinergije med njimi zelo pomembno orodje; ker je to zlasti pomembno za socialno-ekonomske ukrepe, sprejete po zdravstveni krizi zaradi COVID-19, vključno z načrtom EU za okrevanje;

AK. ker sta strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 in krepitev politik, pri katerih se upošteva različnost spolov, na ravni EU bistvena, da se po krizi zaradi COVID-19 ne bodo povečale razlike med spoloma in da bodo odzivi nanjo prispevali k zmanjševanju diskriminacije žensk;

AL. ker ima kriza zaradi COVID-19 vpliv tudi na spolne delavce, saj se je povečalo njihovo tveganje za izgubo dohodka in revščino, hkrati pa zanje še vedno ni nobenega okvira in se njihove človekove pravice ne uveljavljajo;

AM. ker je enotno ukrepanje bistvenega pomena za navzgor usmerjeno konvergenco in harmonizacijo pravic žensk v Evropi s trdnim paktom med državami članicami, in sicer z zavezanostjo najbolj ambiciozni zakonodaji in najboljšim praksam, ki trenutno veljajo v EU, ter njihovo izmenjavo;

AN. ker obstaja komisarka, pristojna izključno za enakost, in ima Evropski parlament odbor za pravice žensk in enakost spolov, v okviru Sveta pa ni namenske sestave za to področje, tako da ministri in državni sekretarji, pristojni za enakost spolov, nimajo priložnosti za razprave o teh temah;

Splošne ugotovitve

1. pozdravlja sprejetje sporočila Komisije z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025, ki ga je nova Komisija pravočasno pripravila v prvih 100 dneh mandata in je jasen znak političnega delovanja na področju evropskih politik za enakost spolov ter odločen, jasen in ambiciozen okvir politike za nadaljnje uresničevanje pravic žensk in enakosti spolov ter preprečevanje njihovega spodkopavanja; podpira cilj Komisije o Evropski uniji vseh ljudi v vsej njihovi raznolikosti brez diskriminacije in strukturnih neenakosti; poudarja pomen izbranega dvojnega pristopa, sestavljenega iz ciljno usmerjenih ukrepov ter zaveze o doslednem vključevanju vidika spola in presečnosti, ki se uporabljata kot prečni načeli, in pozdravlja tesno povezavo med področji dela in odpravljanjem stereotipov, spolnih predsodkov in diskriminacije ter poziva k zanesljivemu mehanizmu spremljanja, da bomo lahko redno merili in ocenjevali uspešnost strategije in njenih ukrepov;

2. poudarja, da je treba v okviru strategije za enakost spolov uporabljati pristop na podlagi možnosti; poziva Komisijo, naj kot izhodišče za nadaljnji razvoj strategije uporabi načelo enakih možnosti za ženske;

3. pozdravlja, da nova Komisija in njena predsednica enakosti spolov dajeta prednost in da je bila imenovana posebna komisarka za enakost, ter pričakuje letno poročilo o enakosti, ki je koristno orodje za ocenjevanje napredka in prepoznavanje obstoječih vrzeli in potreb po vključevanju vidika spola v politični okvir;

4. pozdravlja, da je bilo napovedanih več dopolnilnih pobud EU, kot so evropska strategija o invalidnosti z zavezujočimi ukrepi za obdobje po letu 2020, strategija za enakost LGBTI+ in okvir EU za strategije za enakost in vključevanje Romov za obdobje po letu 2020, ter poziva k strateškemu okviru za njihovo povezovanje in k sprejetju presečnega pristopa v vseh teh pobudah; poudarja, kako pomembno je, da z uporabo sedanjih politik ali predlaganjem novih orodij spremljamo razmere, ki se obravnavajo, in prožno prilagajamo strategije za enakost spolov in ustrezne druge strategije rezultatom, pa tudi prihodnjim izzivom, kot se je pokazalo v nedavni krizi zaradi COVID-19; ponovno poudarja, da je treba izboljšati specifične ukrepe proti diskriminaciji in za enakost in zaščito žensk, ki so izpostavljene strukturnim neenakostim, ter opominja Komisijo, da si je treba še naprej prizadevati v tej smeri;

5. obžaluje, da je strategija še vedno nejasna glede vprašanja rokov za več zelo zaželenih ukrepov in ne določa konkretnih ciljev za enakost spolov, ki naj bi jih dosegli do leta 2025, in jasnih orodij za spremljanje; zato poziva Komisijo, naj pripravi konkreten načrt s časovnimi okviri, cilji, letnim pregledom in mehanizmom spremljanja, jasnimi in merljivimi kazalniki uspešnosti in dodatnimi ciljno usmerjenimi ukrepi; poleg tega jo poziva, naj pripravi smernice in časovni načrt o tem, kako pri oblikovanju politik EU učinkovito izvajati presečne pristope in pristope vključevanja vidika spola, vključno z vključevanjem vidika spola v proračun, ter razvije posebna orodja (kot so kazalniki, cilji in orodja za spremljanje) in naj temu dodeli ustrezne človeške in finančne vire, da jih bo mogoče uporabljati v vseh politikah EU; poziva k jasnemu časovnemu okviru, kar zadeva razvoj napovedanega okvira za sodelovanje spletnih platform, strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi, strategijo za enakost spolov v avdiovizualni industriji (del podprograma MEDIA) in vseunijsko komunikacijsko kampanjo za boj proti spolnim stereotipom;

6. poziva Komisijo, naj pri vsaki reviziji spoštuje zaveze iz delovnega programa za leto 2020 in pripravi predlog za zavezujoče ukrepe za preglednost plač, strategijo EU za pravice žrtev ter novo strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi; obžaluje, da predlog o zavezujočih ukrepih za preglednost plač v letu 2020 ni bil izveden v skladu z načrti;

7. poziva države članice, naj odobrijo in izvajajo direktivo proti diskriminaciji ter zagotovijo izkoreninjenje večplastnih in presečnih oblik diskriminacije v vseh državah članicah;

8. opozarja, da se je treba boriti proti večplastni diskriminaciji, zlasti ranljivih skupin, kot so invalidke, temnopolte ženske, migrantke, pripadnice etničnih manjšin, Romke, starejše ženske, matere samohranilke, osebe LGBTIQ+ in brezdomke, ter poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo imele vse korist od ciljev in ukrepov strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025; poziva Komisijo, naj določi jasne smernice za izvajanje medsektorskega okvira, pri čemer bi bilo treba dajati prednost udeležbi skupin, na katere vplivajo presečne oblike diskriminacije, da bi ocenili različen učinek politik in ukrepov ter bi lahko odziv na vseh področjih prilagodili, tako da bo temeljil na načelu nediskriminacije;

9. poziva Komisijo in države članice, naj v skladu s cilji strategije vidik spola sistematično vključujejo v vse faze odziva na krizo zaradi COVID-19 in spodbujajo udeležbo žensk na vseh ravneh odločanja; poudarja, da bi bilo napačno preložiti nekatere elemente nove strategije, zato poziva Komisijo, naj še naprej sledi novi strategiji; poziva Komisijo in države članice, naj pri načrtovanju in razdeljevanju sredstev, dogovorjenih v načrtu za okrevanje gospodarstva (NextGenerationEU) za Evropo, ustrezno upoštevajo potrebe žensk;

10. poudarja, da je treba zagotoviti zanesljivo in ustrezno zbiranje in analizo podatkov, razčlenjenih po spolu, da bodo lahko podlaga pri odločanju, kar pomeni, da je treba zagotoviti in razširiti financiranje in zmogljivosti Evropskega inštituta za enakost spolov;

11. poziva države članice, naj si redno izmenjujejo zglede dobre prakse in se zavežejo k navzgor usmerjeni konvergenci in harmonizaciji pravic žensk v Evropi ter v svojo zakonodajo uvedejo najbolj ambiciozne nacionalne ukrepe in prakse, ki trenutno veljajo v državah članicah;

12. poleg tega poziva, naj se indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov vključi v postopek spremljanja, ki ga izvaja Komisija, in naj se v skladu s priporočili Parlamenta iz resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma ([35]) oblikuje kazalnik razlik v pokojninah med spoloma, ki naj se spremlja v strategiji za enakost spolov, saj je edina strategija, ki združuje vse neenakosti, s katerimi se srečujejo ženske; poziva, naj se preučijo tudi možnosti drugih kazalnikov o razlikah med plačami moških in žensk, razlikah med spoloma na področju oskrbe, digitalnem razkoraku med spoloma itd.;

13. poziva Svet, naj ustanovi namensko sestavo za enakost spolov, ki bo v okviru enega samega namenskega foruma združevala ministre in državne sekretarje, pristojne za enakost spolov, da bo lahko sprejemal konkretne skupne ukrepe za reševanje izzivov na področju pravic žensk in enakosti spolov ter bo mogoče o teh vprašanjih razpravljati na najvišji politični ravni;

14. poziva države članice, naj oblikujejo uradno sestavo Sveta za enakost spolov, ki bo ministrom in državnim sekretarjem, pristojnim za enakost spolov, zagotavljala namenski forum za razpravo, in še olajšajo vključevanje vidika spola v vse politike EU, vključno z zaposlitveno in socialno politiko;

15. obžaluje, da v strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 ni omenjena zaščita žensk in deklet, ki jim grozijo socialna izključenost, revščina in brezdomstvo; poziva Komisijo, naj ta vprašanja obravnava v prihodnjem akcijskem načrtu za integracijo in vključevanje, da teh žensk ne bi izključili iz socialne in ekonomske politike, s čimer bi se krog revščine še povečal;

16. poziva Svet, naj sprejme sklepe ter odobri strategijo za enakost spolov in opredeli konkretne ukrepe za njeno izvajanje;

Odprava nasilja nad ženskami in nasilja na podlagi spola

17. podpira zavezanost Komisije boju proti nasilju na podlagi spola, podpori in zaščiti žrtev teh kaznivih dejanj ter zagotavljanju, da bodo krivci za ta kazniva dejanja odgovarjali; podpira načrt Komisije za nadaljnja prizadevanja za ratifikacijo Istanbulske konvencije v vsej EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba posebej ukrepati in obravnavati razlike v zakonih, politikah in storitvah med državami članicami ter povečanje nasilja v družini in nasilja na podlagi spola med pandemijo COVID-19; opozarja pa, da nekaterih držav članic kljub večkratnim poskusom ni bilo mogoče prepričati, da pristopijo h konvenciji, in da se je madžarska vlada pred kratkim odločila, da je sploh ne bo ratificirala; zato toplo pozdravlja, da namerava Komisija v letu 2021 predlagati ukrepe za uresničitev ciljev Istanbulske konvencije, če bo pristop

([35]) UL C 331, 18.9.2018, str. 60.

EU h konvenciji še naprej blokiran; poziva, naj se začnejo priprave za uvedbo dodatnih pravno zavezujočih ukrepov in okvirne direktive EU za preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola in boj proti njim, s katerimi bi med drugim obravnavali vprašanja, kot so pohabljanje ženskih spolnih organov, prisilni splav, sterilizacija in poroke, ter naj se vanje vključijo vprašanja spolnega izkoriščanja, trgovine z ljudmi, kibernetskega nasilja, objave pornografije iz maščevanja in spletnega sovražnega govora proti ženskam, in sicer na podlagi presečnega pristopa; pozdravlja pobudo za razširitev področij kaznivih dejanj iz člena 83(1) PDEU na posebne oblike nasilja na podlagi spola; želi spomniti, da bi morali novi zakonodajni ukrepi dopolnjevati ratifikacijo Istanbulske konvencije;

18. pozdravlja načrt za predložitev dodatnega priporočila in morebitne zakonodaje o preprečevanju škodljivih praks in za vzpostavitev mreže EU za preprečevanje nasilja na podlagi spola in nasilja v družini; poziva k upoštevanju opredelitev in ciljev Istanbulske konvencije in rednemu vključevanju organizacij za pravice žensk in organizacij civilne družbe; poziva, naj se predlagajo ustrezni nadaljnji ukrepi, pri katerih se bo vedno upoštevalo načelo nediskriminacije; poudarja, kako pomembno je, da v tem procesu sodelujejo lokalne in regionalne oblasti, če je to primerno glede na strukturo v posameznih državah članicah; poudarja vlogo izobraževanja, vključno z izobraževanjem fantov in moških, ter poziva k boju proti spolnim stereotipom na tem področju; poziva, naj se zagotovi ustrezna zaščita žensk, ki so žrtve nasilja v družini, ter naj države povečajo sredstva za to in se učinkovito odzovejo;

19. poudarja, da je treba zbirati razčlenjene podatke o vseh oblikah nasilja na podlagi spola; pozdravlja napoved nove raziskave na ravni EU o razširjenosti in dinamiki vseh oblik nasilja nad ženskami; poudarja, da na ravni EU potrebujemo celovite in primerljive podatke, razčlenjene po spolu, ter da je treba uskladiti sisteme zbiranja podatkov med državami članicami;

20. meni, da je treba mladoletnice, ki so pripadnice manjšin ali imajo zdravstvene težave ali so invalidke, zaščititi pred različnimi oblikami nasilja; podpira, da Komisija namerava pripraviti in financirati ukrepe za boj proti morebitnim zlorabam in izkoriščanju teh posebno ranljivih skupin in proti nasilju nad njimi;

21. poziva Komisijo in države članice, naj zaščitijo vključujočo enakost invalidnih žensk in deklet na vseh področjih življenja in jim zagotovijo spolne in reproduktivne pravice, zaščito pred nasiljem v družini ter nasiljem ponudnikov storitev oskrbe in podpore ter naj v ta namen začnejo programe za senzibilizacijo in povečanje zmogljivosti za zaposlene na področju zdravstvenega varstva, socialnih storitev in storitev oskrbe, izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja ter preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in pravosodja;

22. opozarja na obseg in učinek nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu ter poudarja, da za reševanje teh vprašanj in boj proti psihološkemu in spolnemu nadlegovanju potrebujemo konkretne ukrepe na ravni EU; poudarja, da zlasti neformalni oskrbovalci, delavci v gospodinjstvu in med drugim delavci na kmetijah niso dovolj zaščiteni in opaženi, ter poziva države članice, naj sprejmejo konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 189, in povečajo pravice delavcev, zlasti žensk, v neformalnem gospodarstvu in zagotovijo, da bodo pritožbeni mehanizmi neodvisni, zaupni in dostopni vsem ženskam brez diskriminacije, ter da se bodo sprejeli posebni ukrepi za zaščito pritožnikov pred povračilnimi ukrepi delodajalcev in ponovno viktimizacijo; pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo kot delodajalka sprejela nov celovit pravni okvir z nizom preventivnih in reaktivnih ukrepov proti nadlegovanju na delovnem mestu;

23. obžaluje, da se pri trgovini z ljudmi za namene izkoriščanja delavcev premalo upošteva razsežnost spola, zlasti v primeru delavk v gospodinjstvu, saj je zaradi tega, ker se ta dejavnost opravlja na domu, težje izvajati inšpekcijske preglede in spremljati delovno dejavnost; opozarja na svojo resolucijo z dne 28. aprila 2016 o delavkah v gospodinjstvu in negovalkah v EU ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo preiskave na tem področju, da bi izboljšale mehanizme prepoznavanja in zaščite žrtev, ter naj v postopek odkrivanja vključijo nevladne organizacije, sindikate, javne organe in vse državljane;

24. je zelo zaskrbljen zaradi vrste, obsega in resnosti nasilja in nadlegovanja v delovnem okolju ter vpliva vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti na delovnem mestu; v zvezi s tem pozdravlja nedavno sprejeto konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 190 o nasilju in nadlegovanju na delovnem mestu ter poziva države članice, naj jo nemudoma ratificirajo in izvajajo; poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo učinkovite in zavezujoče ukrepe za opredelitev in prepoved nasilja in nadlegovanja v delovnem okolju, vključno z dejanskim dostopom do varnih in učinkovitih mehanizmov

za obravnavanje pritožb in reševanje sporov, pri katerih se upošteva vidik spola, usposabljanjem in kampanjami za ozaveščanje, podpornimi storitvami in pravnimi sredstvi;

25. meni, da bi morale biti delavke, ki so žrtve nasilja na podlagi spola, upravičene do skrajšanja ali reorganizacije delovnega časa in spremembe delovnega mesta; meni, da bi moralo biti nasilje na podlagi spola vključeno v ocene tveganja na delovnem mestu;

26. obsoja kampanjo proti Istanbulski konvenciji, ki je usmerjena v nasilje nad ženskami, in kampanjo za namerno diskreditacijo te konvencije; je zaskrbljen, ker se zavrača pravilo ničelne strpnosti do nasilja nad ženskami in nasilja na podlagi spola, za katero obstaja močno mednarodno soglasje; poudarja, da to postavlja pod vprašaj bistvo človekovih pravic, kot so enakost, samostojnost in dostojanstvo; poudarja ključno vlogo organizacij civilne družbe pri boju proti nasilju na podlagi spola in podpori žrtvam, zato poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezno financiranje za združenja, ki se zavzemajo za te cilje; pozdravlja zavezo v okviru nove strategije o pravicah žrtev za obravnavanje posebnih potreb žensk in deklet, ki so žrtve nasilja, zlasti da bi žrtvam zagotovili pravice, zaščito in odškodnino; poziva Svet, naj čim prej zaključi postopek ratifikacije Istanbulske konvencije in zagotovi njeno polno izvajanje ter naj se zavzame, da jo bodo ratificirale vse države članice;

27. poudarja, da je treba priznati in se boriti proti vsem vrstam nasilja in nadlegovanja v izobraževalnem sistemu, šolah, univerzah, pripravništvih, programih za poklicni razvoj in vseh drugih programih v celotnem sektorju;

28. pozdravlja predlagane posebne ukrepe za boj proti kibernetskemu nasilju, ki nesorazmerno bolj prizadene ženske in dekleta (vključno s spletnim nadlegovanjem, kibernetskim ustrahovanjem in seksističnim sovražnim govorom), zlasti aktivistke, političarke in druge javne osebnosti, ki so dejavne v javni razpravi; v zvezi s tem pozdravlja napoved, da se bo ta pojav obravnaval v aktu o digitalnih storitvah in da se v novem okviru sodelovanja predvideva sodelovanje s tehnološkimi platformami in sektorjem IKT, da bodo lahko ti to vprašanje rešili z ustreznimi tehničnimi ukrepi, kot so tehnike preprečevanja in mehanizmi za odzivanje na škodljive vsebine; poziva države članice in EU, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe, vključno z zavezujočimi zakonodajnimi ukrepi, za boj proti tem oblikam nasilja v okviru direktive o preprečevanju vseh oblik nasilja nad ženskami in boju proti njim, ter meni, da je treba države članice podpreti pri razvoju orodij za usposabljanje za službe, ki sodelujejo v vseh fazah, od preprečevanja in zaščite do pregona, kot sta policija in pravosodni sistem, skupaj z informacijskim in komunikacijskim sektorjem, ob hkratnem varstvu temeljnih pravic na spletu;

29. je zaskrbljen, ker pravo EU ne vsebuje jasne prepovedi diskriminacije na podlagi spolne identitete ali spolnega izraza osebe; ugotavlja, da se osebe LGBTIQ+ še vedno srečujejo z diskriminacijo, nadlegovanjem in izključevanjem s trga dela; želi spomniti na svoji resoluciji z dne 14. februarja 2019 o prihodnosti seznama ukrepov za osebe LGBTI ([36]) in z dne 18. decembra 2019 o javnem diskriminiranju oseb LGBTI in sovražnem govoru proti njim ([37]); pozdravlja sprejetje nasploh prve strategije LGBTI+ in poziva Komisijo, naj seznam ukrepov za osebe LGBTIQ+ za obdobje 2016–2019 dopolni s posebnimi ukrepi za odpravo diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza in spolnih značilnosti na delovnem mestu;

30. pozdravlja nedavno sprejeto prvo strategijo EU o pravicah žrtev (2020–2025), ki bo obravnavala posebne potrebe žrtev nasilja na podlagi spola, zlasti poseben pristop k psihološkemu nasilju nad ženskami in njegov dolgoročni vpliv na njihovo duševno zdravje; poudarja, da je treba odpraviti sedanje vrzeli v zakonodaji EU, in poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi predlog za pregled direktive o pravicah žrtev glede na mednarodne standarde o nasilju nad ženskami, kot je Istanbulska konvencija, da bi izboljšali zakonodajo o pravicah in zaščiti ter odškodnini zanje; poudarja, da morajo imeti vse žrtve dejanski dostop do pravnega varstva z izvajanjem direktive o pravicah žrtev, ki je v nekaterih državah članicah še vedno pomanjkljivo; poziva k nadaljnjemu spodbujanju pravic žrtev tudi z obstoječimi instrumenti, kot je evropska odredba o zaščiti;

31. opozarja Komisijo in države članice na izjemno hud položaj otrok, ki so zaradi nasilja na podlagi spola postali sirote, ali otrok, ki morajo trpeti nasilje v družini, ter jih poziva, naj pri reševanju problema nasilja v družini upoštevajo njihov položaj;

([36]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0129.
([37]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0101.

32. poziva Komisijo, naj predstavi dolgo pričakovano strategijo EU za odpravo trgovine z ljudmi, in poudarja, da je treba izrecno priznati vidik spola pri trgovini z ljudmi in spolnem izkoriščanju, saj so njune žrtve največkrat ženske in dekleta; meni, da je spolno izkoriščanje za nadomestno materinstvo in reproduktivne namene ali namene, kot so prisilne poroke, prostitucija in pornografija, nesprejemljivo ter pomeni kršitev človekovega dostojanstva in človekovih pravic; zato poziva, naj se v strategiji podrobno preuči položaj žensk v prostituciji, pri čemer naj se posebna pozornost nameni povezavi med prostitucijo in trgovino z ženskami in mladoletniki v EU in po svetu ter vse pogostejšo uporabo interneta za namene izkoriščanja; poudarja pomembno vlogo in delo koordinatorja EU za boj proti trgovini z ljudmi ter poziva Komisijo, naj nemudoma imenuje novega koordinatorja, da bo pozorno spremljal, kako države članice izvajajo direktivo o preprečevanju trgovine z ljudmi; vztraja, da je treba vključiti ukrepe in strategije za zmanjšanje povpraševanja;

33. poziva k strožjim ukrepom v zakonodaji o kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost in poudarja, da mora biti spolni odnos vedno prostovoljen; poziva Komisijo, naj vključi priporočilo za vse države članice, da v svoji zakonodaji spremenijo opredelitev posilstva in jo utemeljijo na odsotnosti soglasja;

34. pozdravlja komunikacijsko kampanjo na ravni EU o boju proti spolnim stereotipom, pa tudi ukrepe za preprečevanje nasilja, osredotočene na moške, fante in moškost; poziva k jasnejšim ukrepom za odpravo destruktivnih norm glede moškosti, saj so spolni stereotipi glavni vzrok za neenakost spolov in vplivajo na vsa področja družbe;

35. poziva, naj se večja pozornost in podpora nameni sirotišnicam in domovom za žrtve nasilja, ki so se med pandemijo COVID-19 zaprli ali se je njihova zmogljivost močno zmanjšala, zaradi česar so morale ženske ali mlada dekleta in otroci karanteno preživeti z osebo, ki jih zlorablja;

36. poudarja, da je nasilje nad ženskami pogosto glavni vzrok, da ženske ostanejo brez strehe nad glavo; zato poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za preprečevanje nasilja nad ženskami, ki povzroča ali podaljšuje njihovo brezdomstvo;

37. pozdravlja napoved priporočila o preprečevanju škodljivih praks skupaj z morebitno zakonodajo za boj proti pohabljanju ženskih spolnih organov, prisilni sterilizaciji, zgodnjim in prisilnim porokam ter tako imenovanemu nasilju zaradi časti, ki zlasti prizadene otroke in dekleta;

Ženske in gospodarstvo

38. ponovno poziva Komisijo in države članice k nadaljnjemu razvoju in izboljševanju zbiranja podatkov, razčlenjenih po spolu ([38]), statističnih podatkov, raziskav in analiz ter k podpori in ukrepom za izboljšanje zbiranja podatkov in analize za gradnjo zmogljivosti institucij in organizacij civilne družbe, zlasti v zvezi z udeležbo žensk na trgu dela in na področjih, kot so neformalno zaposlovanje, podjetništvo, dostop do financiranja in zdravstvenih storitev, neplačano delo, revščina in vpliv sistemov socialne zaščite; poleg tega poziva Evropski inštitut za enakost spolov in vse druge ustrezne institucije in agencije EU, naj pripravijo in vključujejo nove kazalnike, kot so revščina zaposlenih, časovna revščina, razlike v izkoriščanju časa, vrednost (plačane/neplačane) oskrbe, povezanega z oskrbo in stopnje izrabe starševskega dopusta pri ženskah in moških, tudi kar zadeva direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja; poziva Komisijo, naj te podatke uporabi za učinkovito izvajanje ocen učinka svojih politik in programov ter politik in programov drugih agencij in institucij EU na enakost spolov;

39. podpira revizijo barcelonskih ciljev in poziv državam članicam, naj zagotovijo ustrezne naložbe v storitve oskrbe in dolgotrajne oskrbe, vključno z razpoložljivimi sredstvi EU, pa tudi cenovno sprejemljivo, dostopno in visokokakovostno otroško varstvo, vključno s predšolsko vzgojo, ki zlasti mladim materam omogoča delo in/ali študij, ter v zvezi s tem opozarja na 11. načelo evropskega stebra socialnih pravic; poziva k finančni podpori za države članice, ki še niso dosegle teh ciljev, in k izmenjavi zgledov dobre prakse; prav tako pozdravlja pripravo smernic za države članice za spopadanje z odvračilnimi finančnimi dejavniki v zvezi s socialno, ekonomsko in davčno politiko; poudarja, da mora biti cilj, da moški in ženske postanejo oskrbovalci v enaki meri in prejemnikih enakih dohodkov, v središču teh prizadevanj, in v zvezi s tem pozdravlja direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, ki je prvi korak v tej smeri;

([38]) Gl. Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk.

40. poziva Komisijo, naj predlaga celovit dogovor o oskrbi za Evropo, ki bo zajemal vse potrebe in storitve oskrbe ter določal minimalne standarde in smernice o kakovosti oskrbe v celotnem življenju, tudi za otroke, starejše in osebe z dolgotrajnimi potrebami; poziva Komisijo in države članice, naj zbirajo podatke o opravljanju storitev oskrbe, razčlenjene po spolu; poziva države članice, naj hitro in v celoti prenesejo in izvajajo direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja in zagotovijo pošteno delitev dela in družinskega življenja ter naj presežejo minimalne standarde, ki jih ta direktiva določa, in uvedejo ukrepe, kot je plačan dopust, ter spodbujajo enakovredno vlogo moških kot oskrbovalcev, odpravijo spolne stereotipe pri uveljavljanju očetovskega/materinskega dopusta, priznajo vlogo neformalnega oskrbovalca z zagotavljanjem dostopa do socialne varnosti in pokojninske pravice, zagotovijo podporo za storitve, ki so prilagojene posebnim izzivom in potrebam staršev in/ali družinskih članov, ki skrbijo za invalida, osebo z dolgotrajno boleznijo ali starejšo osebo, ter prožne oblike dela, ki niso v škodo in ne gredo na račun plače delavca ali njegovega dostopa do socialnih in delavskih pravic in nadomestil ter spoštujejo njegovo pravico, da se odklopi; poziva Komisijo, naj letno natančno in dosledno spremlja države članice pri izvajanju direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;

41. poziva k cenovno sprejemljivim in kakovostnim storitvam otroškega varstva in dolgotrajne oskrbe, ki zlasti ženskam omogočajo vrnitev na trg dela in so v pomoč pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;

42. poudarja, da je treba vzpostaviti mrežo jaslic in vrtcev; poudarja, da je ta mreža splošna družbena odgovornost in bi morala biti univerzalna storitev, ki bi bila dejansko dostopna vsem otrokom in družinam, ki jo želijo uporabljati;

43. poziva države članice, naj uvedejo tako imenovane dobropise za oskrbo tako za ženske kot za moške na podlagi izmenjave zgledov dobre prakse, da bi tako nadomestili prekinitev poklicne poti zaradi neformalne oskrbe družinskega člana in odsotnosti zaradi uradne oskrbe, kot so porodniški, očetovski in starševski dopust, ter naj te dobropise pravično upoštevajo pri izračunu pokojninskih pravic; meni, da bi se morali ti dobropisi dodeljevati za določeno kratko obdobje, da ne bi dodatno krepili stereotipov in neenakosti;

44. poziva države članice, naj sprejmejo posebne ukrepe za preprečevanje tveganja revščine v starosti in upokojitvi ter zvišajo pokojnine in povečajo socialne ugodnosti; meni, da je treba odpraviti dohodkovno neenakost med moškimi in ženskami v pokoju in da je zato treba zvišati pokojnine ter ohraniti in izboljšati javne in splošne sisteme socialne varnosti, ki temeljijo na solidarnosti, da se zagotovi prerazporejanje ter pošten in dostojen dohodek po vseživljenjski delovni dobi, poleg tega je treba ustvariti bolje plačana delovna mesta s pravicami, da se ohrani vzdržnost javnih sistemov socialne varnosti;

45. poziva Komisijo, Parlament in Svet, naj natančno preučijo potrebe in udeležbo žensk na trgu dela, pa tudi horizontalno in vertikalno segregacijo na trgu dela, obenem pa naj oblikujejo programe v naslednjem večletnem finančnem okviru in načrtu EU za okrevanje NextGenerationEU;

46. meni, da je treba prednostno sprejeti ukrepe za podporo družini, vključno z zagotavljanjem ustreznega in cenovno dostopnega otroškega varstva, kar bo pozitivno prispevalo k udeležbi žensk na trgu dela in njihovim možnostim za upokojitev;

47. pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo spremljala prenos direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja v nacionalno zakonodajo do leta 2022, kot je določeno, in zagotovila njeno polno izvajanje;

48. poziva Komisijo, naj zbere podatke o nudenju različnih vrst oskrbe (otroško varstvo, oskrba za starejše in invalide ter osebe, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo) in jih vključi v študijo za preučitev vrzeli v oskrbi, na kateri bo temeljila pobuda za evropsko strategijo o oskrbi; je seznanjen, da je treba pri tej strategiji spoštovati pristojnosti držav članic, kot so določene v Pogodbah, in si prizadevati za boljše sodelovanje in usklajevanje vseh ukrepov, ki bi lahko koristili neformalnim oskrbovalcem v EU in njihovim oskrbovancem; poudarja, da lahko sodelovanje na evropski ravni skupaj z učinkovito uporabo sredstev EU prispeva k razvoju kakovostnih, dostopnih in cenovno sprejemljivih storitev oskrbe;

49. pozdravlja odločitev Sveta o uporabi tako imenovane splošne odstopne klavzule in poziva države članice, naj vlagajo v javne storitve, vključno z brezplačnim otroškim varstvom in zdravstvom, da se bodo ustvarila nova kakovostna delovna mesta in zmanjšale socialno-gospodarske posledice krize; meni, da bodo imeli varčevalni ukrepi dolgoročne škodljive posledice, zlasti za ženske, in da jih po krizi zaradi COVID-19 ne bi smeli izvajati;

50. pozdravlja instrument za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE); poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo ta instrument obravnaval tudi izgubo dohodka za ženske;

51. meni, da je treba spodbuditi naložbe v storitve, zlasti v zdravstvu, izobraževanju in prometu, da bi zadostili potrebam prebivalstva in prispevali k neodvisnosti, enakosti in emancipaciji žensk;

52. pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo predlagala zavezujoče ukrepe za preglednost plač, ki so lahko koristno orodje za odkrivanje vrzeli in diskriminacije v posameznem sektorju ter za odpravo razlik v plačah med spoloma; vseeno obžaluje, da je prišlo pri objavi predloga do zamude, in poziva Komisijo, naj ga čim prej pripravi; v zvezi s tem poudarja, kako pomembna sta polno sodelovanje in udeležba socialnih partnerjev in vseh deležnikov v skladu z nacionalno prakso in tradicijo; vseeno poudarja, da je treba vprašanje enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske v različnih poklicnih sektorjih še vedno obravnavati in izravnati razlike v plačilu za delo enake vrednosti na trgu dela, na katerem je še vedno prisotna segregacija po spolu, tako da so v sektorjih, v katerih so večinoma zaposlene ženske, kot so zdravstvena nega, oskrba, maloprodaja, prodaja in izobraževanje, nižje plače v primerjavi z na primer proizvodnim sektorjem ali tehničnimi poklici, kjer prevladujejo moški; toplo priporoča vključitev načela enakega plačila za enako delo in delo enake vrednosti za moške in ženske, ki bi ga lahko opredelili, kot sledi: „Delo je delo enake vrednosti, če je pri primerjavi dveh skupin delavcev, ki niso bile oblikovane samovoljno, opravljeno delo primerljivo. Pri tem se upoštevajo dejavniki kot so delovni pogoji, stopnja odgovornosti delavca ter telesna ali duševna zahtevnost dela.“; poudarja, da je treba v ta namen oblikovati spolno nevtralna orodja za ocenjevanje delovnih mest in merila za razvrstitev;

53. pozdravlja oceno obstoječega okvira za enako plačilo za enako delo ali delo enake vrednosti, ki jo je izvedla Komisija, začetek postopka posvetovanja o tem, kako izboljšati enakost spolov v delovnem okolju, prihodnje poročilo o ustreznosti pokojnin in preučitev možnosti uvedbe pokojninskih dobropisov za prekinitve poklicne poti zaradi oskrbe v pokojninskih načrtih pokojninskega zavarovanja;

54. poziva Komisijo, naj na podlagi svoje nedavne ocene delovanja in izvajanja predpisov EU o enakem plačilu in v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije v naslednjem letu pripravi pregled Direktive 2006/54/ES; meni, da bi bilo treba v tem pregledu opredeliti „delo enake vrednosti“ v vseh poklicnih panogah in pri tem upoštevati vidik spola, poleg tega bi bilo treba navesti različne oblike diskriminacije in uvesti dodatne ukrepe, ki bodo zagotavljali izvršljivost direktive;

55. opozarja na svojo resolucijo z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk; poziva, naj se nemudoma pregleda akcijski načrt in se do konca leta pripravi nov akcijski načrt za odpravo razlike med plačami moških in žensk, v katerem bi bilo treba določiti jasen cilj za države članice, da morajo v naslednjih petih letih zmanjšati te razlike, in zagotoviti, da se bodo ti cilji upoštevali v priporočilih za posamezne države; poudarja zlasti, da je treba v novi akcijski načrt vključiti presečni vidik; poziva Komisijo in države članice, naj v oblikovanje novih politik za zmanjšanje razlike med plačami moških in žensk ter za izboljšanje in nadaljnji razvoj statističnih podatkov, raziskav in analiz vključijo socialne partnerje in organizacije civilne družbe, da bi bolje merili in spremljali napredek pri odpravljanju razlik med plačami moških in žensk, pri čemer naj posebno pozornost namenijo skupinam, ki so žrtve večplastnih in presečnih oblik diskriminacije; poziva Komisijo, naj nameni posebno pozornost dejavnikom, ki povzročajo razlike v pokojninah, in podpre države članice pri ukrepih za njihovo zmanjšanje z določitvijo kazalnika razlik v pokojninah med spoloma za oceno nakopičenih neenakosti, ki so jim ženske izpostavljene skozi vse življenje;

56. ugotavlja, da davčne politike različno vplivajo na različne vrste gospodinjstev; poudarja, da je lahko individualna obdavčitev ključna za doseganje davčne pravičnosti za ženske; poudarja, da nekatere oblike obdavčitve negativno vplivajo na stopnjo zaposlenosti žensk in njihovo ekonomsko neodvisnost, ter ugotavlja, da bi bilo treba davčne politike optimizirati, da bi povečali spodbude za udeležbo žensk na trgu dela; opozarja na morebitne negativne posledice skupne obdavčitve za razlike v pokojninah med spoloma; poudarja, da bi se morali davčni sistemi oddaljiti od predpostavke, da se

sredstva v gospodinjstvu enakovredno združujejo in delijo; poudarja, da tako imenovana revščina mesečnega perila prizadene veliko evropskih žensk, saj so v številnih državah članicah menstrualni higienski izdelki dragi in visoko obdavčeni, zato poziva države članice, naj ukrepajo proti tej obliki posredne davčne diskriminacije in proti tej revščini;

57. opozarja, da je v politikah financiranja in obdavčevanja pomemben vidik spola; pozdravlja, da se je Komisija zavezala k vključevanju vidika spola v večletni finančni okvir, zlasti kar zadeva Evropski socialni sklad plus (ESS+), da bi spodbudila udeležbo žensk na trgu dela, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter žensko podjetništvo, vendar obžaluje, da se pri pripravi proračuna za novi večletni finančni okvir in strukturne sklade ni upošteval vidik spola; poziva Komisijo, naj nadalje spodbuja in izboljša upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna, države članice pa, naj vidik spola vključijo v politike obdavčevanja, vključno z revizijami fiskalnih politik glede na vidik spola, in odpravijo z davki povezano spolno pristranskost;

58. ponavlja, da se je treba v različnih fazah evropskega semestra bolj osredotočiti na enakost spolov, in poziva, naj se v strategijo, ki bo nasledila strategijo Evropa 2020 vključita steber in krovni cilj o enakosti spolov; poziva, naj se oblikujejo jasni kazalniki enakosti spolov ter statistične metode in analize za spremljanje napredka na področju enakosti spolov s presečnim vidikom ter se vključijo v izzive za posamezne države, opredeljene v pregledu socialnih kazalnikov;

59. poudarja, da je 70 % svetovne delovne sile na zdravstvenem in socialnem področju žensk, ki pogosto prejmejo le minimalno plačo in delajo pod prekarnimi delovnimi pogoji, ter poziva k izravnavi plač in delovnih pogojev v sektorjih, v katerih močno prevladujejo ženske, kot so oskrba, zdravstvo in trgovina na drobno, ter k odpravi razlik v plačilu in pokojninah med spoloma in segregaciji na trgu dela;

60. poziva Komisijo in države članice, naj v posvetovanju s socialnimi partnerji oblikujejo smernice za zdravje in varnost pri delu, ki bodo upoštevale različnost spolov in bodo posebej usmerjene na najbolj izpostavljene poklice, da bi ob prihodnjih epidemijah zaščitili delavce, ki te poklice opravljajo; poudarja, da lahko spremembe delovnih razmer, kot je delo na daljavo, ki sicer omogočajo prožnejšo ureditev dela in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, prispevajo tudi k temu, da se je težje odklopiti od dela, in k povečevanju delovne obremenitve, kar ženske zaradi njihove prevladujoče ali še vedno tradicionalne vloge, kar zadeva skrb za dom in družino, veliko bolj prizadene kot moške; zato poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog o pravici do odklopa, pri katerem se bo upoštevala različnost spolov, in direktivo o duševnem dobrem počutju na delovnem mestu, katere cilj naj bo priznanje anksioznosti, depresije in izgorelosti kot poklicnih bolezni, ter naj vzpostavi mehanizme za preprečevanje in ponovno vključevanje obolelih zaposlenih na trg dela;

61. poziva Komisijo, naj spremeni Direktivo Sveta 92/85/EGS in zagotovi, da bodo lahko ženske po vsej Evropi enako kot moški uveljavljale pravico do prostega gibanja delavcev ([39]);

62. poudarja, da morajo države članice predstaviti dobro zasnovane politike in reforme trga dela, ki bodo temeljile na dokazih ter dejansko izboljšale delovne pogoje žensk in povečale število kakovostnih zaposlitev;

63. poziva Komisijo, naj predstavi evropsko strategijo za socialno zaščito za obravnavanje prostega pretoka delavcev in zlasti feminizacije revščine, s posebnim poudarkom na gospodinjstvih mater samohranilk;

64. poudarja, da se lahko z enakimi možnostmi in večjo stopnjo udeležbe žensk na trgu dela povečajo število delovnih mest, gospodarska blaginja in konkurenčnost v Evropi; poziva Komisijo in države članice, naj določijo cilje za zmanjšanje števila prekarnih zaposlitev in neprostovoljnega dela s krajšim delovnim časom, da bi se izboljšal položaj žensk na trgu dela;

65. poziva Komisijo, naj sprejme poseben pristop za matere samohranilke, saj so še posebej ekonomsko ranljive, ker pogosto zaslužijo manj kot moški in pogosteje zapustijo trga dela, ko dobijo otroka; poziva Komisijo, naj v zvezi s tem izboljša izvajanje sedanjih pravnih instrumentov o čezmejni izterjavi preživnine ter javnost ozavešča o njihovi razpoložljivosti; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami opredeli praktične težave, povezane z izterjavo preživnine v čezmejnih primerih ter razvije orodja za učinkovito izvrševanje plačilnih obveznosti;

([39]) Direktiva 2014/54/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ukrepih za lažje uresničevanje pravic, podeljenih delavcem v okviru prostega gibanja delavcev (UL L 128, 30.4.2014, str. 8).

66. ugotavlja, da je stopnja udeležbe žensk na trgu dela nižja od stopnje udeležbe moških; poudarja, da je pomembno znižati davek od dohodkov pri spodbujanju udeležbe na trgu dela;

67. poziva države članice, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe v boju proti diskriminaciji žensk na trgu dela;

68. opozarja, da v delovnem okolju še vedno obstajajo neenakosti pri dohodkih, poklicnih možnostih, t. i. ženskih sektorjih, dostopu do socialne zaščite ter izobraževanju in usposabljanju; opozarja, da moramo obravnavati vse te razsežnosti, če želimo doseči enakost spolov;

69. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo enako udeležbo in enake možnosti na trgu dela za moške in ženske ter obravnavajo vse oblike feminizacije revščine, tudi v starosti; pri čemer naj vidik spola upoštevajo zlasti pri razpoložljivosti in dostopu do pokojninskih pravic, da bodo odpravile razlike v pokojninah med spoloma, ter naj izboljšajo delovne pogoje v t. i. ženskih sektorjih in poklicih, na primer na področju gostinstva, turizma, čistilnih storitev in v sektorju oskrbe; poudarja, da je treba odpraviti kulturno podcenjevanje delovnih mest, na katerih prevladujejo ženske, ter se boriti proti stereotipom in preveliki zastopanosti žensk v nestandardnih oblikah dela; poziva države članice, naj skrbijo za enako obravnavno migrantk (tudi s pregledom sistema priznavanja poklicnih kvalifikacij) ter drugih posebej ranljivih skupin žensk; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo obseg kolektivnih pogajanj na sektorski ravni in povečajo udeležbo socialnih partnerjev pri oblikovanju politik, da bi spodbudili stalne in kakovostne zaposlitve; poudarja, da potrebujemo strategije za spodbujanje in podpiranje podjetniških pobud žensk;

70. opozarja, da ima rastoče gospodarstvo priložnostnih del posledice za delavce, ki nimajo zadostne podpore sindikatov in pri katerih obstaja tveganje prekarnosti zaposlitve zaradi dejavnikov, kot so nereden delovni čas in neredni dohodki, nepokritost pravic iz delovnega razmerja, negotovost, kar zadeva socialno in pokojninsko varnost, ali pomanjkanje dostopa do poklicnega razvoja in prekvalifikacije; izraža zaskrbljenost, da s tem povezani negotovost in prekarnost, ki sta se zaradi omejitve gibanja med sedanjo krizo še okrepili, še posebej škodujeta ženskam, ki še vedno nosijo breme oskrbe na zelo spolno segregiranem trgu dela, zlasti če se srečujejo s presečnimi oblikami diskriminacije; poziva države članice, naj izvajajo ciljno usmerjene ukrepe socialnega varstva za samostojne delavke in ženske, zaposlene v gospodarstvu priložnostnih del; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja izvajanje Direktive 2010/41/EU;

71. pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo sprejela akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; poudarja, da je treba z medsektorskim pristopom v skladu z 2. in 3. načelom tega stebra upoštevati vidik spola;

72. poudarja, da je v medijskem sektorju velika razlika med plačami moških in žensk ter da se ženske pogosteje soočajo z nadlegovanjem, nasiljem, seksizmom in diskriminacijo kot moški; želi spomniti na drugo poglavje evropskega stebra socialnih pravic o poštenih delovnih pogojih; zato poziva države članice, naj zaščitijo pravico do poštenih in varnih delovnih pogojev za vse delavce v medijskem sektorju;

73. poziva države članice, naj ukrepajo in migrantkam in begunkam zagotovijo dostop do zdravstvenega varstva, zaposlitve, hrane in informacij ter zmanjšajo tveganja v zvezi z njihovo zaščito, zlasti nasilje med moškimi in ženskami ter trgovino z ženskami;

74. spodbuja države članice, naj sprejmejo odločne ukrepe za kaznovanje podjetij, ki ne spoštujejo delovne zakonodaje in diskriminirajo med moškimi in ženskami; poleg tega se zavzema za pogojenost pri dodeljevanju sredstev EU podjetjem, ki imajo visoke delovne standarde in ne diskriminirajo žensk;

75. poziva Komisijo, naj se zavzema za več žensk na vodilnih položajih v gospodarstvu s poudarjanjem njihovih prednosti za gospodarstvo in družbo ter za izmenjavo zgledov dobre prakse, kot so javni indeksi enakosti v podjetjih; poziva Komisijo, naj si v sodelovanju z državami članicami ter s sedanjim in prihodnjim predsedstvom EU še naprej prizadeva, da se nemudoma odpravi zastoj v Svetu in sprejeme predlagana direktiva o ženskah v upravnih odborih, ter naj skupaj z državami članicami oblikuje strategijo za smiselno zastopanost vseh žensk iz različnih okolij na vodilnih položajih, tudi v vseh institucijah EU;

76. opozarja, da nizka zastopanost žensk v javnem in političnem življenju slabo vpliva na pravilno delovanje demokratičnih institucij in postopkov; zato poziva države članice, naj spodbujajo in podpirajo ukrepe, ki omogočajo uravnoteženo udeležbo moških in žensk pri sprejemanju odločitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

77. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za boj proti pojavu steklenega stropa, kot so daljši starševski dopust, dostop do visokokakovostnega in cenovno dostopnega varstva otrok ter odprava vseh oblik neposredne in posredne diskriminacije, povezane z napredovanjem na trgu dela;

78. pozdravlja podporo enakosti spolov v izvoljenih organih, kot je Evropski parlament; poziva k sprejetju zavezujočih ukrepov, kot so kvote, ter poudarja, da mora biti Parlament na tem področju zgled drugim; pozdravlja tudi napoved Komisije, da bo dajala zgled v zvezi z vodstvenimi položaji, in jo poziva k sprejetju strategij za zagotavljanje dejanske zastopanosti žensk iz različnih okolij na vodstvenih položajih v Komisiji; je seznanjen z že vloženimi prizadevanji v sestavi sedanje Komisije in poudarja, da si mora Parlament zastaviti enak cilj; poziva države članice, naj v svoje volilne sisteme uvedejo zavezujoče kvote, da bi zagotovile enako zastopanost žensk in moških v Evropskem parlamentu in nacionalnih parlamentih;

79. pozdravlja zavezanost Komisije spodbujanju udeležbe žensk kot volivk in kandidatk na volitvah v Evropski parlament leta 2024; v zvezi s tem poudarja, da je treba revidirati akt o volitvah, da bi omogočili začasno nadomestitev poslancev Evropskega parlamenta, ki uveljavljajo pravico do materinskega, očetovskega ali starševskega dopusta; poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni akt o evropskih volitvah, in Svet, naj to spremembo odobri;

80. poziva, naj imajo ženske možnost, da svoje življenjske načrte uresničijo tudi na podeželskih in obrobnih območjih; poudarja, da mora biti za to na voljo potrebna infrastruktura, razvita morajo biti nova poslovna področja, olajšati je treba vrnitev na delo in spodbujati sodelovanje številnih partnerjev, da bi podprli, spodbudili, olajšali in okrepili dostop teh žensk do trga dela, zagotovili enake možnosti in povečali socialno kohezijo v vaseh;

81. poudarja aktivno in ključno vlogo žensk v gospodarstvu podeželskih območij in obžaluje, da pri zaposlovanju v kmetijstvu ter glede dostopa do socialne varnosti, usposabljanja, materinskega dopusta in pokojninskih pravicah ostajajo velike razlike med spoloma; poziva Komisijo, države članice ter regionalne in lokalne organe, naj podprejo posebej ženskam namenjene projekte za ustvarjanje inovativnih kmetijskih dejavnosti na podeželskih in neposeljenih območjih, da bi izboljšali njihov položaj na kmetijskem trgu, kar je lahko vir novih delovnih mest; Komisijo tudi poziva, naj opredeli možnosti financiranja v okviru drugega stebra skupne kmetijske politike, da bi ženske lažje dostopale do zemljišč in da bi se izboljšali njihovi delovni pogoji na podeželju, zlasti za sezonske delavke;

82. poziva Komisijo, naj več napora vloži v pripravo konkretnih ukrepov in posebnih skladov za boj proti feminizaciji revščine in prekarnega dela, s posebnim poudarkom na ženskah, ki se soočajo z več oblikami diskriminacije;

83. ponavlja svoj poziv Komisiji in državam članicam v zvezi s svojo resolucijo z dne 28. aprila 2016 o delavkah v gospodinjstvu in negovalkah v EU; poziva Komisijo, naj uvede okvir za profesionalizacijo dela v gospodinjstvu in oskrbe, kar bi privedlo do priznanja in standardizacije teh poklicev in spretnosti ter omogočilo nove poklicne poti, naj spodbuja države članice k vzpostavitvi sistema za profesionalizacijo, usposabljanje, stalen razvoj spretnosti ter priznavanje kvalifikacij delavk v gospodinjstvu in oskrbovalk ter naj ustanovi javne agencije za zaposlovanje za večjo profesionalizacijo teh poklicev;

84. poziva države članice, naj spodbujajo in razvijajo takšne politike v sektorju uprizoritvenih umetnosti, ki upoštevajo pomen enakih možnosti, pa tudi enakost spolov v vseh dejavnostih, s poudarkom na blažitvi negativnih učinkov dolgotrajnih razlik in neenakosti, kot je razlika med spoloma v glasbenem sektorju, kjer je razmerje med moškimi in ženskami v vseh regijah in nasploh v Evropi približno 70 % proti 30 %, pri čemer je delež žensk med registriranimi skladatelji in glasbenimi ustvarjalci zgolj 20 % ali še manj, ženske v tem sektorju zaslužijo povprečno 30 % manj od moških, med klasičnimi deli, ki se izvajajo na koncertih, je le 2,3 % takih, ki so jih napisale ženske, in ženske imajo v lasti vsega 15 % založb;

85. je zaskrbljen zaradi omejene socialne mobilnosti, ki ovira mobilnost ženske delovne sile; poudarja, da je treba izboljšati priložnosti za mobilnost delovne sile v EU;

Digitalne politike za enakost spolov

86. obžaluje prenizko zastopanost žensk v digitalnem gospodarstvu, sektorju umetne inteligence, informacijskih in komunikacijskih tehnologijah ter na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) ter opozarja, da lahko to pri programiranju umetne inteligence in drugih programov privede do spodbujanja in ponavljanja stereotipov in predsodkov na podlagi spola; opozarja na potencialne koristi in priložnosti, pa tudi izzive digitalizacije za ženske in dekleta, ter poziva Komisijo, naj zagotovi sprejetje konkretnih ukrepov za vključevanje vidika spola pri izvajanju strategije za enotni trg in digitalne agende, da bi pravočasno in vnaprej preprečili negativne učinke digitalizacije na ženske in dekleta ter zagotovili jasno povezavo med zavezami za odpravo stereotipov in celovitimi ukrepi za zagotovitev neodvisnosti žensk pri oblikovanju digitalnega trga dela; poziva Komisijo, naj predlaga konkretne ukrepe, kako tehnologije in umetno inteligenco spremeniti v orodja za boj za odpravo spolnih stereotipov, in naj se opolnomoči dekleta in ženske, da bodo lažje vstopale na področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter v sektor informacijske in komunikacijske tehnologije in tam nadaljevale poklicno pot;

87. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo horizontalno in vertikalno segregacijo pri zaposlovanju ter diskriminacijo pri odločitvah o zaposlovanju in napredovanju, med drugim s politikami, ki spodbujajo vključevanje žensk iz marginalnih skupin na trg dela;

88. poziva k nadaljnjemu razbijanju strukture tradicionalnih spolnih norm ter pripisovanja delovnih mest in dejavnosti glede na spol, da bi odpravili vztrajne predsodke in stereotipe o spolih; v zvezi s tem poudarja pomen ozaveščanja vseh, ki sodelujejo pri izbiri študijskih programov in poklicnih poti;

89. poudarja pomen dostopa do digitalnih znanj in spretnosti ter njihovega razvoja za starejše ženske, ženske na podeželskih območjih ter ženske in dekleta v slabšem položaju z omejenim dostopom do novih tehnologij, da se ohrani povezava z aktivnim življenjem in olajša njihov stik s prijatelji in sorodniki;

90. pozdravlja zavezo Komisije, da bo program Obzorje Evropa uporabila za krepitev razumevanja in iskanje rešitev za odpravo morebitne pristranskosti na podlagi spola v umetni inteligenci; vendar poziva, naj se vsa razpoložljiva sredstva uporabijo za podporo projektom, ki dekleta in ženske spodbujajo k izboljšanju digitalnih znanj in spretnosti ter jih seznanjajo z naravoslovjem, tehnologijo, inženirstvom in matematiko;

91. ugotavlja, da se ob dogodkih, kot je sedanja pandemija koronavirusa, povečujejo vloga dela od doma in dela na daljavo ter možnosti zanju; poziva Komisijo, naj vlogo dela od doma in dela na daljavo vključi v strategijo kot pomemben dejavnik pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;

Vključevanje vidika spola v vse politike EU in financiranje politike o enakosti spolov

92. poudarja, da sta vključevanje vidika spola in priprava proračuna ob upoštevanju vidika spola bistveni orodji za ocenjevanje in usmerjanje učinkov različnih ukrepov politike in porabe proračunskih sredstev na moške in ženske ter da bi ju bilo treba uporabljati v celotnem procesu oblikovanja politik in v vseh proračunskih ukrepih;

93. ponovno poudarja pomen vključevanja vidika spola kot sistematični pristop za doseganje enakosti spolov; zato pozdravlja novoustanovljeno projektno skupino Komisije za enakost in poziva, naj se ta projektna skupina ustrezno usposobi in financira ter naj o svojem delu redno poroča Odboru za pravice žensk in enakost spolov; poudarja pomen preglednosti in vključevanja organizacij za pravice žensk in organizacij civilne družbe z različnimi ozadji; poziva Komisijo, naj vključi določbe, v skladu s katerimi bo upoštevanje prispevkov projektne skupine obvezno za generalne direktorate, naj za vse zaposlene organizira usposabljanje ter naj oblikuje postopke za spremljanje in ocenjevanje vključevanja v skladu s svojimi cilji;

94. poziva Komisijo, Parlament in Svet, naj v okviru strateških načrtov skupne kmetijske politike ustvarita tematski podprogram za ženske na podeželju, ki se bo financiral iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EAGF) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EAFRD); poudarja, da bi moral ta podprogram spodbujati zaposlovanje žensk in žensko podjetništvo z izkoriščanjem priložnosti, povezanih s kmečkim turizmom in razvojem digitalnih vasi, olajšanjem dostopa kmetic do zemlje, posojil in finančnih instrumentov, izboljšanjem znanj in spretnosti ter uspešnosti prek izobraževanja, usposabljanja in svetovanja, večjim sodelovanjem v lokalnih akcijskih skupinah in razvojem lokalnih partnerstev v okviru programa Leader; v zvezi s tem poziva k dodelitvi sredstev EU za boljše življenjske in delovne pogoje na podeželju, vključno z boljšim dostopom do storitev in razvojem infrastrukture, s posebnim poudarkom na dostopu do širokopasovnega interneta, ter za podporo podjetniškim pobudam in dostopu do posojil, s čimer bi okrepili vlogo žensk na podeželju; poziva države članice, naj izmenjujejo zglede dobre prakse o poklicnem statusu zakoncev, ki samozaposlenim

osebam v kmetijskem sektorju pomagajo pri izvajanju njihove dejavnosti, ter tako žensk pomagajo uveljavljati pravice na področju socialne varnosti, vključno s porodniškim dopustom in pokojninskimi pravicami, ter poziva Komisijo, naj pripravi smernice v zvezi s tem;

95. poziva Komisijo, naj spodbuja podjetništvo žensk ter njihov dostop do posojil in lastniškega financiranja prek programov in skladov EU, ter pozdravlja njeno namero, da bo v letu 2020 uvedla nove ukrepe za spodbujanje zagonskih podjetij, ki jih vodijo ženske, ter inovativnih malih in srednjih podjetij ter za okrepitev enakosti spolov v okviru programa Obzorje Evropa; poudarja, da je zahteva, da morajo prosilci za sredstva predložiti načrt za enakost spolov, ključno orodje za napredek na tem področju; poudarja, da je treba dvigniti ozaveščenost o obstoječih in prihodnjih možnostih financiranja EU za podjetnice ter povečati prepoznavnost vodilnih žensk, da bi ustvarili močnejše vzornice in odpravili obstoječe stereotipe;

96. poudarja, da bi bilo treba odziv na epidemijo COVID-19 izkoristiti za zagotovitev dodatnih proračunskih sredstev, ki bi jih države članice lahko uporabile za podporo žrtvam nasilja;

97. je zelo zaskrbljen zaradi dejstva, da evropski zeleni dogovor in z njim povezane pobude ne vsebujejo niti posebnega vidika spola niti nobenega sklicevanja na enakost spolov; poziva k vključevanju vidika spola v okoljske in podnebne politike EU, kot je zeleni dogovor, in poudarja, da morajo te politike temeljiti na ocenah učinka na enakost spolov, kar bo zagotovilo, da obravnavajo obstoječe neenakosti med spoloma in druge oblike socialne izključenosti; poziva Komisijo, naj poveča finančno in institucionalno podporo za spodbujanje podnebnih ukrepov, ki bodo pravični z vidika spola, in naj uvede odločne politične ukrepe za spodbujanje enake udeležbe žensk v organih odločanja ter podnebni politiki na nacionalni in lokalni ravni, kar je bistveno za doseganje dolgoročne podnebne pravičnosti, ženskam in dekletom pa naj se prizna vloga nosilk sprememb in naj se jih pri tem podpre;

98. poziva Komisijo, naj pripravi časovni načrt za izpolnitev zavez obnovljenega akcijskega načrta za enakost spolov, sprejetega na konferenci COP-25, ter naj imenuje stalno kontaktno točko EU za enakost spolov in podnebne spremembe z zadostnimi proračunskimi sredstvi za izvajanje in spremljanje podnebnih ukrepov, ki upoštevajo enakost spolov, v EU in po svetu.

99. poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru povečati sredstva za programe EU, namenjene spodbujanju enakosti spolov in pravic žensk; poziva Komisijo, naj si bolj prizadeva, da bo upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna postalo sestavni del proračunskega postopka v vseh fazah in v vseh proračunskih vrsticah, ter naj vključi neodvisne proračunske vrstice za ciljno usmerjene ukrepe; poudarja, da bi bilo treba za vsak nov ukrep, mehanizem ali strategijo opraviti oceno učinka z vidika spola; v zvezi s tem poziva Komisijo in Svet, naj vlagata v skrbstveno ekonomijo in naj sprejmeta dogovor o oskrbi za Evropo, ki bo dopolnil evropski zeleni dogovor; pozdravlja dejstvo, da bo vključevanje načela enakosti spolov prvič horizontalna prednostna naloga v večletnem finančnem okviru in da bosta nanj vezana temeljita ocena učinka na enakost spolov in spremljanje programov;

100. poziva Komisijo, naj pri oblikovanju najnovejših evropskih politik in strategij upošteva vidik enakosti spolov in življenjskega cikla, kar bo dolgoročno prispevalo k večji ekonomski neodvisnosti žensk in zmanjšanju neenakosti na tem področju;

101. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da bodo ženske lahko izkoristile priložnosti, ki jih prinaša zeleni prehod; poudarja, da bi bilo treba vidik spola vključiti v politike zaposlovanja, povezane s trajnostjo in pravičnim prehodom, da bi oblikovali politike, ki omogočajo ustrezno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter zagotavljajo enako plačilo, dostojen dohodek, osebni razvoj in primerno socialno zaščito; poziva, naj se pri projektih, financiranih v okviru okoljskih programov, in pri dostopu do naložb za podnebne ukrepe upošteva vidik spola;

102. poziva države članice in Komisijo, naj storijo več za enakost spolov in krepitev vloge žensk v športu na splošno, saj je nesporno, da lahko šport ženskam in dekletom zelo pomaga pri odpravljanju spolnih stereotipov, povečanju samozavesti in krepitvi njihovih vodstvenih sposobnosti; poziva države članice in Komisijo, naj zagotovijo učinkovite platforme za spodbujanje vzornic in vodilnih žensk z mednarodnim, nacionalnim in lokalnim dosegom; poziva države članice, naj spodbujajo in razvijajo politike za boj proti razlikam v plačilu na podlagi spola in razlikam v denarnih sredstvih za nagrade, vsem oblikam nasilja nad ženskami in dekleti v športu ter naj zagotovijo večjo pokritost žensk v športnih medijih in na vodilnih položajih; poziva Komisijo, naj šport vključi v načrtovano kampanjo proti stereotipom;

103. poziva EU, naj v odzivu na krizo zaradi COVID-19 sprejme presečni pristop ob upoštevanju vidika enakosti spolov ter naj znatna sredstva iz instrumenta za okrevanje in odpornost dodeli ukrepom za enakost spolov, zlasti v sektorjih, kjer zelo prevladujejo ženske, in za spodbujanje pravic žensk; poziva, naj financiranje temelji na merljivem načelu vključevanja vidika spolov, s katerim bo mogoče zagotoviti pravično, ustrezno in skladno porazdelitev financiranja; poleg tega poziva k ustanovitvi posebnega sklada za enakost spolov v boju proti koronavirusu, ki bo podpiral boj proti obstoječim neenakostim;

104. znova poudarja, da je treba vidik spola konkretneje vključiti v prihodnjo strategijo o enakosti invalidov za leto 2021, pri tem pa posebno pozornost nameniti izboljšanemu dostopu do trga dela s ciljno usmerjenimi ukrepi;

105. želi spomniti na svojo resolucijo z dne 29. novembra 2018 o položaju invalidnih žensk ([40]); poziva Komisijo, naj v okviru evropske strategije o invalidnosti po letu 2020 pripravi konsolidiran predlog, ki bo vključeval razvoj pozitivnih ukrepov za invalidke, da se bo zagotovila njihova polna in dejanska udeležba na trgu dela ter preprečila diskriminacija in predsodki, s katerimi se soočajo, tudi z ukrepi za spodbujanje zaposlovanja, usposabljanja, posredovanja zaposlitev, enakih poklicnih poti, enakega plačila, dostopnosti in ustreznih prilagoditev na delovnem mestu in nadaljnjega izobraževanja, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti digitalnemu vključevanju ter potrebi po zaščiti usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja; prav tako poziva k ukrepom v zvezi z razlikami v plačah, pokojninah in oskrbi med spoloma, pri katerih bi se izrecno obravnavale potrebe staršev in oskrbovalcev invalidnih otrok, zlasti žensk in enostarševskih gospodinjstev; ugotavlja, da je treba zagotoviti pravice invalidov, in sicer s posebnimi ukrepi, ki bodo obravnavali potrebe invalidk, ter okrepiti jamstvo za mlade;

106. naproša Komisijo, naj doseže zlasti najranljivejše ženske, in jo zato poziva, naj zagotovi, da pri vseh ustreznih ukrepih strategije nobena ženska ne bo zapostavljena;

107. opozarja na neupoštevanje vidika spola na področju zdravja in varnosti pri delu; poudarja, da bi bilo treba vključevanje vidika spola upoštevati pri oblikovanju politik na področju varnosti in zdravja pri delu ter strategij preprečevanja v vseh sektorjih, tudi pri prihodnjem pregledu strateškega okvira za varnost in zdravje pri delu po letu 2020, ki ga bo pripravila Komisija; poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj med poklicne in z delom povezane bolezni vključijo tiste, ki še niso priznane kot take in prevladujejo v t. i. ženskih poklicih, ter bolezni, ki prizadenejo posebej ženske, naj vidik enakosti spolov upoštevajo pri zdravju in varnosti v poklicih, v katerih prevladujejo moški in kjer je še veliko vrzeli, tudi v zvezi s sanitarnimi napravami, delovno opremo ali opremo za osebno zaščito, zagotovijo varstvo in varnost materinstva na delovnem mestu in ukrepe za vrnitev na delo po materinskem dopustu ter ocenijo tveganja pri delu v t. i. ženskih sektorjih, tudi pri delu doma, če se tam izvajajo dela v gospodinjstvu in oskrba;

108. naproša Komisijo, naj glede na dokazane koristi človeškega mleka za novorojenčke spodbuja dojenje, zlasti pri nedonošenčkih; poziva Komisijo, naj podpre politike, ki povečujejo uporabo človeškega mleka za nedonošenčke, vključno z dojenjem in darovanim mlekom, ter naj spodbuja čezmejno uporabo bank mleka, da bi ženskam v obmejnih regijah zagotovili, da bodo lahko po potrebi izkoristile to podporo;

109. poziva, naj se vidik invalidnosti vključi v vse splošne pobude za enakost spolov, ki se spodbujajo v Evropski uniji; poziva, naj se invalidnim žrtvam nasilja na podlagi spola, ki so v skrbništvu države ali v kateri koli drugi shemi omejene pravne sposobnosti, zagotovi zaščita, in v ta namen zahteva učinkovit dostop do pravnega varstva za to skupino oseb, delavcem v posebnih službah, udeleženih v teh postopkih (kot so kazensko pravosodje ali zdravstveni delavci), pa naj se zagotovi usposabljanje in krepitev zmogljivosti; poziva k vzpostavitvi dostopnega izobraževalnega sistema brez stereotipov, ki bo invalidnim dekletom in ženskam omogočal, da področje študija in dela izberejo glede na svoje želje in nadarjenost, ne da bi jih omejevali nedostopnost, predsodki in stereotipi; podpira vključevanje invalidk kot zgledov za spremembe v enakosti spolov in gibanjih za pravice žensk; poziva k vključitvi invalidnih žensk in deklet, vključno s tistimi v ustanovah, v vse načrte za preprečevanje raka dojke in maternicnega vratu v državah članicah ter k vključitvi te skupine v vse programe za boj proti virusu HIV/aidsu in druge programe za izkoreninjenje spolno prenosljivih bolezni; poziva, naj se vsi zbrani kazalniki in podatki o vprašanjih enakosti spolov razčlenijo po starosti, invalidnosti in spolu;

([40]) UL C 363, 28.10.2020, str. 164.

Soočanje z nazadovanjem na področju enakosti spolov

110. znova poudarja, da morajo države članice, Komisija in ključni deležniki (kot so zdravstveni delavci, regulativni organi in organizacije civilne družbe) redno izmenjevati zglede dobre prakse o vidikih spola v zdravstvu, vključno s smernicami za celovito spolno vzgojo in izobraževanje o odnosih, ozaveščanje o spolnem in reproduktivnem zdravju in pravicah ter upoštevanje vidika spola v odzivih na epidemije; poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe in podporo za zagotavljanje spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic med izvajanjem sedanje strategije za enakost spolov ter naj spolno in reproduktivno zdravje in pravice vključi v svojo naslednjo zdravstveno strategijo EU; poziva Komisijo, naj podpre države članice pri krepitvi njihovih zdravstvenih sistemov in zagotavljanju visokokakovostnega in univerzalnega dostopa do vseh zdravstvenih storitev ter naj zmanjša razlike v dostopu do zdravstvenih storitev, vključno s storitvami spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, med državami članicami in znotraj njih; v zvezi s tem poziva države članice, naj zagotovijo varen in pravočasen dostop brez omejitev do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter pripadajočih zdravstvenih storitev;

111. naproša Komisijo, naj neenakosti na področju zdravja obravnava v prihodnji zdravstveni strategiji EU, ki naj bo osredotočena na dostop do preventivnega zdravstvenega varstva v vseh življenjskih obdobjih, zdravje in varnost žensk na delovnem mestu ter izrecno vključitev vidika spola v evropski načrt za boj proti raku; znova poudarja pomen medicine in raziskav, osredotočenih na posamezni spol, ter zato poudarja, da bi bilo treba v okviru programa Obzorje Evropa podpreti naložbe v razlike med ženskami in moškimi, povezane z njihovim zdravjem, da bi se lahko sistemi zdravstvenega varstva bolje odzivali na različne potrebe žensk in moških;

112. poziva Komisijo, naj podpre raziskave na področju nehormonalne kontracepcije za ženske in jim zagotovi več alternativ, podpre naj pa tudi raziskave o kontracepcijskih sredstvih za moške, da bi zagotovili enakost pri dostopu do kontracepcijskih sredstev in njihovi uporabi ter delitev odgovornosti;

113. zahteva, da se podpre zagovornike pravic žensk in organizacije za pravice žensk v EU in po svetu, vključno z organizacijami, ki se ukvarjajo s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter z vprašanji LGBTI+, in sicer z večjo in namensko finančno podporo v naslednjem večletnem finančnem okviru; poleg tega poudarja, da imajo zaradi sedanje krize finančne težave, in poziva k povečanju sredstev, da bi lahko ustrezno financirali njihovo nadaljnje delo; je zelo zaskrbljen zaradi nasprotovanja uveljavljenim pravicam žensk in enakosti spolov v nekaterih državah članicah, zlasti zaradi poskusov nadaljnje inkriminacije opravljanja splavov in onemogočanja dostopa mladih do celovite spolne vzgoje na Poljskem, pa tudi zaradi sprejetja reforme na Madžarskem, ki napada pravice transspolnih in interspolnih oseb; poziva, naj se redno spremljajo razmere na področju pravic žensk in enakosti spolov, vključno z dezinformacijami in regresivnimi pobudami v vseh državah članicah, ter naj se vzpostavi sistem opozarjanja na primere nazadovanja; poziva Komisijo, naj podpre raziskave, ki preučujejo povezavo med protidemokratičnimi gibanji ter kampanjami dezinformiranja in napadi na pravice žensk in enakost spolov kot tudi na demokracijo, ter jo poziva, naj preuči temeljne vzroke teh pojavov in si bolj prizadeva za boj proti njim, tako da oblikuje načine preverjanja dejstev, zraven pa vodi protidiskurz in kampanje ozaveščanja;

114. poziva Komisijo, naj izvede svetovno kampanjo proti vse močnejšim napadom nanje in doseže izpustitev zagovornikov človekovih pravic, pri čemer naj posebno pozornost nameni zagovornikom pravic žensk; poziva, naj se v smernice EU o zagovornikih človekovih pravic nemudoma vključi priloga o priznanju in razvijanju dodatnih strategij in orodij za boljše in učinkovitejše odzivanje na posebne razmere, grožnje in dejavnike tveganja, s katerimi se soočajo zagovorniki človekovih pravic žensk, ter za njihovo preprečevanje;

115. poziva Komisijo in države članice, naj zaščitijo ženske, ki so še posebej izpostavljene večplastni diskriminaciji, ter naj priznajo presečne oblike diskriminacije, ki jih ženske doživljajo na podlagi spola, etnične pripadnosti, državljanstva, starosti, invalidnosti, socialnega položaja, spolne usmerjenosti in spolne identitete ter migrantskega ozadja, ter naj zagotovijo, da bodo izvedeni ukrepi upoštevali in naslovili posebne potrebe teh skupin;

116. želi spomniti na svojo resolucijo z dne 12. februarja 2019 o potrebi po okrepljenem strateškem okviru EU za nacionalne strategije vključevanja Romov po letu 2020 ([41]), v kateri je navedeno, da v večini držav članic ni opaziti napredka glede dostopa do zaposlitve, da obstajajo resni pomisleki glede stanovanjskega vprašanja in da je bilo na področju revščine doseženega le malo napredka ter da v okviru EU potrebujemo močan poudarek na vidiku spola; je zaskrbljen zaradi sovražnega govora proti Romom v času pandemije COVID-19 in dodatnih omejitev, ki so jih uvedle nekatere države članice, da bi romske skupnosti spravile v karanteno, in se boji negativnih posledic za najbolj ranljive skupine med Romi, kot so dekleta, mlade ženske, starejše ženske, invalidi ali osebe LGBTIQ+; pozdravlja sprejetje strateškega okvira EU za enakost in vključevanje Romov, zaradi česar je mogoče preučiti vpliv koronavirusa na Romske skupnosti in sprejeti ukrepe za preprečitev napadov nanje;

117. poziva Komisijo, naj vzpostavi konkreten okvir za pravice in varstvo spolnih delavcev med krizo in po njej; poleg tega vztraja, da je treba oblikovati ukrepe in strategije za boj proti diskriminaciji, s katero se soočajo spolni delavci pri dostopu do financiranja, stanovanj, zdravstvenega varstva, izobraževanja in drugih storitev;

118. poudarja, da ima sektor avdiovizualnih in tiskanih medijev precejšnjo kulturno, družbeno in gospodarsko težo, saj družbo in kulturo odseva in hkrati oblikuje; obžaluje, da so ženske daleč prenizko zastopane na ključnih ustvarjalnih položajih v tem sektorju, zlasti v filmski industriji po vsej Evropi in po svetu; poziva Komisijo, naj obravnava spolne stereotipe v medijih in spodbuja vsebine, ki upoštevajo enakost spolov; poudarja, kako pomembno je spodbujati medijsko pismenost in vsem deležnikom na tem področju zagotoviti pobude za medijsko izobraževanje, ki upoštevajo vidik spola; poziva države članice, naj z zakonodajo prepovejo seksistično oglaševanje v medijih ter spodbujajo usposabljanje in praktične tečaje o boju proti spolnim stereotipom v izobraževalnih programih za novinarstvo, komuniciranje, medije in oglaševanje; poziva Komisijo, naj pomaga pri izmenjavi zgledov dobre prakse na področju boja proti seksističnim oglasom; poziva države članice, naj oblikujejo in izvajajo politike za odpravo zakoreninjenih neenakosti v celotnem avdiovizualnem sektorju, da bi ženskam in dekletom zagotovili boljše priložnosti;

Enakost spolov v zunanjih odnosih

119. v skladu s členom 8 PDEU, v katerem je navedeno, da bi si morala EU v vseh svojih dejavnostih prizadevati odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami, poziva k skladnosti in vzajemni krepitvi notranjih in zunanjih politik EU glede načela večplastne diskriminacije, vključevanja vidika spolov in načela enakosti spolov, boja proti spolnim stereotipom in normam ter škodljivih praks in diskriminatornih zakonov, poleg tega pa naj se EU v zunanjih odnosih zavzema za pravico žensk do enakega uživanja vseh človekovih pravic; v zvezi s tem zlasti poudarja trgovinske politike EU, razvojno sodelovanje in politike na področju človekovih pravic; poudarja, da je krepitev vloge žensk eden najpomembnejših dejavnikov pri učinkovitem izvajanju razvojnih politik; opozarja na pomen izobraževanja za krepitev vloge žensk in deklet tako v EU kot v partnerskih državah; poudarja, da izobraževanje ni le pravica, temveč tudi ključno orodje za boj proti zgodnjim in prisilnim porokam ter najstniškim nosečnostim; vztraja, da mora zunanja politika EU prednostno prispevati k temu, da dekleta v partnerskih državah ostanejo v šolah in nadaljujejo izobraževanje; pozdravlja obnovljeno zavezanost pravicam žensk in deklet ter sklicevanje na cilje trajnostnega razvoja, zlasti na cilj trajnostnega razvoja 5 kot ključni okvir za strategijo za enakost spolov;

120. poziva Komisijo, naj v partnerstvu z državami članicami spremlja in si prizadeva za celovito izvajanje pekinških izhodišč za ukrepanje, programa za ukrepanje Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter rezultatov konferenc o njunem pregledu, pa tudi vseh ciljev trajnostnega razvoja, vključno s ciljema 3.7 in 5.6, tako znotraj kot zunaj EU, z uporabo kazalnikov v skladu z okvirom svetovnih kazalnikov OZN za cilje trajnostnega razvoja;

121. pozdravlja novi akcijski načrt za enakost spolov III (GAP III), saj gre za ključni instrument za spodbujanje enakosti spolov ter krepitev vloge žensk in deklet v zunanjih odnosih; poudarja, da morajo ta dokument spremljati jasni, merljivi in časovno opredeljeni kazalniki, vključno z dodelitvijo vlog in odgovornosti različnim akterjem; pozdravlja dejstvo, da je v novem akcijskem načrtu ohranjen cilj, da mora 85 % vseh novih programov prispevati k enakosti spolov, obžaluje pa, da ni bilo določeno, da mora biti enakost spolov pri 20 % programov glavni cilj; zahteva, da se v vseh geografskih in tematskih

([41]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0075.

programih v okviru novega instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje prednostno obravnavajo enakost spolov in pravice žensk v skladu s temi cilji; pozdravlja premik v institucionalni kulturi služb Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje v smeri učinkovitejšega uresničevanja zavez EU v zvezi s pravicami žensk in enakostjo spolov;

122. poziva Komisijo, naj dodatno okrepi vlogo EU kot spodbujevalke enakosti spolov po svetu;

123. poziva Komisijo, naj spodbuja boljše razumevanje posebnih potreb migrantk in prosilk za azil pri dostopu do zdravstvene in izobraževalne podpore ter finančne varnosti, da se prepreči tveganje njihovega izkoriščanja in zagotovi spoštovanje njihovih pravic;

124. ugotavlja, da se mora Komisija lotiti konkretnega vprašanja zaščite žensk pred nasiljem na podlagi spola v sprejemnih centrih za migrante in prosilce za azil, ter poziva k zagotovitvi prilagojene infrastrukture za ženske in dekleta in po potrebi ustreznega usposabljanja osebja v teh centrih;

125. pozdravlja usmeritev v trgovinski politiki EU, ki temelji na vrednotah in zagotavlja visoko raven varstva delavskih in okoljskih pravic ter spoštovanje temeljnih svoboščin in človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov; opozarja, da morajo vsi trgovinski in naložbeni sporazumi EU vključevati vidik spola ter ambiciozno in izvršljivo poglavje o trgovini in trajnostnem razvoju; pozdravlja zavezo Komisije, da pri posodobitvi pridružitvenega sporazuma s Čilom prvič zagotovila vključitev posebnega poglavja o trgovini in enakosti spolov na podlagi obstoječih mednarodnih zgledov;

126. znova poudarja, da bo Komisiji pri delu na tem področju vedno stal ob strani;

o

o o

127. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.